

V soboto, 12. junija

## Spomin na Edvarda Kardelja



V počastitev 12. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije bomo v Titovem Velenju odkrili spomenik našemu velikemu mislecju in revolucionarju Edvardu Kardelju. Slavnostno odkritje spomenika bo v so-

boto, 12. junija na Kardeljevem trgu v novi stanovanjski soseski v Titovem Velenju. Te dni potekajo zadnja dela pri urejevanju trga, na katerem bo stal tri metre visok kip, ki ga je izdelal slovenski kipar Stojan

Batič. Pobudo za postavitve spominskega obleležja Edvardu Kardelju so dali delovni ljudje in občani velenjske občine pred tremi leti na žalnem zboru za tovarišem Edvardom Kardeljem.

Občina Velenje

## Ob tednu solidarnosti

Solidarnost in vzajemnost, kot neodtujlivi vrednosti našega samoupravnega socialističnega sistema, dobiva vsako leto ob tednu solidarnosti še posebno obeležje.

V prvem tednu junija vsakokrat ocenimo svoje delo v večjih solidarnostnih akcijah, opozorimo na nerešene težave in pomanjkljivosti v sistemu solidarnosti ob naravnih nesrečah, istočasno pa je teden solidarnosti tudi priložnost za sprotno reševanje težav, ki nastanejo pri uveljavljanju tega v vsakdanjem življenju. Občasno zbiranje oblačil, obutve, posteljnine, ki so ga pred letom 1967 izvajale organizacije Rdečega križa Slovenije ob večjih naravnih nesrečah, so prerasle v stalno organizirano solidarnostno akcijo, v kateri vsako leto zberejo več kot 120 tisoč kg blaga v skupni vrednosti okrog 7.200.000 dinarjev (če računamo vrednost kg blaga 60 dinarjev). Organizirana vsakoletna zbiralna akcija je bila prvotno namenjena predvsem pripravi zaloga oblačil, obutve in posteljnine za nudenje takojšnje pomoči ob naravnih in drugih hudih nesrečah. Vsakodnevne materialne potrebe socialno ogroženih občanov pa so še vedno tolikšne, da zbrano blago republiška skupščina rdečega križa nameni tudi za nudenje pomoči posameznim občanom in družinam, ki takšno pomoč še potrebujejo.

Ko ob letošnjem tednu solidarnosti, to je od 1. do 7. junija, ponovno ocenujemo solidarnost in vzajemnost, že tolikokrat izra-

ženo ob naravnih katastrofah, vsakodnevno prisotno v medsebojnih odnosih med delavci, kmeti, občani, med narodi in narodnostmi Jugoslavije, lahko ponovno potrdimo veliko pripravljenost prav vseh. Kljub temu, da nas v lanskem letu niso prizadele katastrofalne nesreče, ki bi zahtevale pomoč širše družbene skupnosti, je bilo od 640 milijonov zbranih solidarnostnih sredstev namenjenih več kot 342 milijonov dinarjev za odpravo škode ob večjih naravnih nesrečah prizadetim občanom v Sloveniji. Od tega 156 milijonov dinarjev samo za kmetijstvo in 75 milijonov za gozdarstvo. Za obnovo rudnika Kotredežje je bilo namenjenih 71 milijonov, 30 milijonov pa za odpravo škod na stanovanjskih in komunalnih objektih. Ob tragični letalski nesreči na Korziki so občani znova izkazali svojo pripravljenost pomagati sočloveku, saj so prostovoljno zbrali kar 1.168.522 dinarjev pomoči.

Pred mesecem dni je vso Jugoslavijo pretresla vest o tragični smrti 39 rudarjev v zeniškem rudniku Raspoče. Tudi tokrat smo se znova izkazali in potrdili, da nihče, zlasti otroci prizadetih družin, v nesreči ne ostane sam in brez pomoči.

Zato naj bo teden solidarnosti spodbuda občanom, krajevnim skupnostim, tozdom in drugim organizacijam, da ocenijo ogroženost ob različnih naravnih in drugih nesrečah, organizirano in usposobljenost za ukrepanje ob nesrečah ter za učinkovito obrambo pred njimi.

Letos je tudi mednarodno leto starejših občanov, zato je prav da poskrbimo tudi zanje, za njihovo prizadevno vključevanje v razreševanje vsakodnevnih težav v krajevnih skupnostih, v združenem delu ter še bolj organizirani pomagamo pri reševanju njihovih življenjskih razmer.

V Velenjski občini smo se na teden solidarnosti še posebej pripravili. Ves teden poteka organizirana akcija zbiranja prispevkov s prodajo znamkic solidarnosti ter doplačilnih voznic v vsem notranjem prometu, kulturnih, športnih, zabavnih in drugih prireditvah. Vsa zbrana sredstva bodo uporabljena za nujno pomoč ob naravnih nesrečah. Skrbi za starejšega občana namenimo v naši občini še dalj časa posebno pozornost. Letos jo bomo le poglobili.

Zlasti so pri nudenju sosedske pomoči prizadevni mladi člani Rdečega križa na šolah in krajevnih skupnostih. Vsa dejavnost na tem področju poteka pod geslom Človek — človeku. V ta namen je občinski odbor Rdečega križa Velenje organiziral seminar za podmladek, to je učence od 5. do 8. razreda osnovnih šol. Seminar, na katerem so mlade seznanili o psihičnih in fizičnih težavah starejšega krajana, je bil zelo dobro obiskan. Po nekaterih krajevnih odborih RK sosedska pomoč nadvse uspešno teče. V ta prizadevanja se vključujejo tudi odrasli občani. Občinski odbor Rdečega križa pa bo tudi zanje pripravil podoben seminar v jeseni.

Rudnik lignita Velenje

## Rudarji uspešno izpolnjujejo proizvodno nalogo

Velenjski rudarji uspešno uresničujejo ob začetku leta

sprejeto nalogo. V prvih petih mesecih letos so nakopali kar 1.174.000 ton lignita, kar je za 127.620 ton več kot so predvidevali z osnovnim letnim načrtom za to obdobje. V jami pa so bili 6 delavnikov in dve tretjini več kot so načrtovali.

Prav v teh dneh pa na rudniku poteka široka akcija, da bi rudarji storili vse, da bi

presegli tudi načrtovano proizvodnjo za to leto. Predvideli so namreč, da bi v 12 mesecih letos nakopali 4.700.000 ton premoga. Prav zaradi velikih potreb po premogu pa naj bi podobno kot v preteklem letu to količino presegli.

Seveda bo to pomenilo, da bodo morali biti v jami nekaj dni več kot so predvidevali.

MS ZKS Celje

## Ocena dela in volitve

Jutri, v petek 4. junija, bo v veliki dvorani Narodnega doma v Celju volilna seja medobčinskega sveta ZKS Celje. Člani sveta bodo najprej razglasili sestav novega sveta in se nato seznanili s svojim delom v minulih štirih letih. Veliko pozornosti bodo namenili tudi poglobljeni oceni samoupravnih družbenoekonomskih in družbenopolitičnih razmer na širšem celjskem področju. Na koncu bodo izvolili sekretarja sveta in ostale organe. Za novega sekretarja je predlagan Emil Rojč.

Titovo Velenje

## Nastopilo osem zborov

V domu kulture v Titovem Velenju je bila v soboto občinska revija pevskih zborov. Nastopilo je 8 zborov. Med mešanimi pevskimi zbori so se gledalcem v dvorani predstavili DPD »Svoboda« Šoštanj, »Stane Sever« KS

Škale, KUD »Lipa« KS Konovo, »Gorenje« Titovo Velenje, med moškimi zbori pa »Kajuh« Titovo Velenje, Društvo upokojencev Titovo Velenje, KUD Šmartno ob Paki in »Saleški oktet« iz Šoštanja.

MS ZSS Celje

## Jutri volilna seja

V Gornjem gradu bo jutri, v petek 4. junija dopoldne, volilna seja medobčinskega sveta ZSS Celje. Na seji bodo obravnavali poročila o delovanju medobčinskega sveta v preteklem obdobju, sprejeli bodo programske smernice in ocenili skupščine občinskih organizacij zveze sindikatov. Razrešili bodo tudi dosedanje vodstvo in izvolili novega. Za predsednika je predlagan Rafko Mlakar iz občine Zalec, za sekretarja pa Martin Frece iz Celja.

Šoštanj

## Posvetovanje energetikov

11. in 12. junija bo v Šoštanju posvetovanje energetikov o racionalni pretvorbi razpoložljive energije, ki ga bo organiziralo Društvo energetikov Šoštanj.

Izbrane teme predavanj za posvetovanje zajemajo perečo problematiko iskanja in pretvorbe raznih virov energije, pri čemer bodo namenili posebno pozornost oskrbi termoelektrarn z gorivom, odstranjevanju pepela, uporabi gorljivih odpadkov v termoelektrarnah in industrijskih obratih, govorili pa bodo še o vplivu uporabe trdih goriv na ekologijo okolja in izobraževanju strokovnih kadrov za potrebe racionalne pretvorbe primarne energije.

Za posvetovanje, ki se ga bodo udeležili strokovnjaki iz vse Jugoslavije, so pripravili več referatov tudi energetiki iz Termoelektrarn Šoštanj ter drugi poznavalci aktualne problematike v energetiki v Sloveniji.

**nama**

Veleblagovnica  
Titovo Velenje

Mozirje

## Visoko odlikovanje



Množičnost zagotavlja še hitrejši razvoj telesne kulture.

V nedeljo so v Mozirju slovesno proslavili 100 let telesne kulture v kraju. Med slovesnostjo so podelili vrsto priznanj. TVD Partizan Mozirje pa je prejel tudi Red zaslug za narod s srebrnimi žarki s katerim ga je odlikovalo predsedstvo SFRJ. O delu nekdanjega sokolskega društva in današnjega Partizana je spregovoril Vlado Miklavc, uradnemu delu pa je sledila telovadna akademija.

Prvine telesne kulture je gledalcem prikazalo več kot 600 nastopajočih, med njimi tudi nekatere najboljše slovenske telovadke. Med preko 2000 gledalci in gosti so bili tudi predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič, predsednik centralnega komiteja ZKS Andrej Marinc in član sveta federacije ter častni občan mozirske občine Franc Leskošek-Luka.



V Centru obrambe in vzgoje izvaja te dni enota teritorialne obrambe Karla Destovnika Kajuha občine Velenje redno urjenje. Danes in jutri pa bodo vojaki izvajali naloge na terenu

Zbor krajevnih skupnosti SO Velenje

## Največ besed kmetijstvu

Prejšnji četrtek dopoldne so se v prostorih skupščine občine Velenje zbrali na seji delegati vseh treh zborov občinske skupščine. Na seji, katere dnevni red je bil zelo obširen, so delegati zborov KS obravnavali oceno delovanja delegatskega sistema v občini v obdobju 1978—1982 s smernicami za nadaljnji razvoj. Največ pozornosti so na seji namenili težavam kmetijstva v naši občini in razvojnim usmeritvam na tem področju. Sprejeli so tudi osnutek odloka o ustanovitvi samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu občine Velenje in o zagotavljanju ter usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v obdobju 1982—1985. V nadaljevanju seje so potrdili 14 delitev skupne domicilne listine 10. diviziji, sprejeli več predlogov in osnutkov odlokov,

poslušali informacijo o postavitvi spomenika Edvardu Kardelju ter opravili volitve in imenovanja.

Ko so delegati razpravljali o oceni delovanja delegatskega sistema ter o smernicah za njegov nadaljnji razvoj, so menili, da bo med drugim potrebno v prihodnje posvetiti več pozornosti prav odgovornosti posameznih delegacij in delegatov. Žal že sedaj v začetku novega mandata ugotavljajo, da na seje prihajajo vedno isti delegati. Nadalje so si bili enotni v tem, da je povezanost delegacij z družbeno-političnimi organizacijami v krajevnih skupnostih vse prej kot zadovoljliva, za uspešnost delovanja delegacij pa bi bilo to nujno potrebno. Delo bi morali usklajevati tudi z drugimi interesnimi skupnostmi. Končno so delegati v

razpravi opozorili na še vedno preobširno gradivo, ki ga včasih tudi prepozno prejmejo. Med drugim so sklenili, da bi v oddaljenih in večjih krajevnih skupnostih prejemale gradivo vsi delegati, v mestnih in manjših pa le polovica.

Na seji zborov krajevnih skupnosti so delegati zate obravnavali vprašanja kmetijstva v občini Velenje. V uvodni razpravi je bilo poudarjeno, da so kljub denarnim težavam pri uresničevanju smelo začrtanega programa v kmetijstvu dosegli v zadnjih letih zavidljive rezultate. Lahko pa bi še večje, če bi bilo dovolj denarja — seveda z dobro organizirano pospeševalno službo. Zanj je med kmetijci vse več zanimanja, zlasti med tistimi z usmerjenimi kmetijsko proizvodnjo. Med drugim so delegati tudi

predlagali, da bi morali čim več hrane za živino pridelati doma, saj so za to možnosti. Vse preveč smo brezbržni do neobdelane zemlje, ki je je v naši občini vse več.

Posebno pozornost bi morali v bodoče posvetiti tudi gojenju ovac, kuncev in rib. Tudi bodočim kmetijskim strokovnjakom bomo morali nameniti več skrbi, so menili delegati in se odločno zavzeli za konkretne naloge in ovrednotenje programov na kmetijskem področju. Še posebej je to pomembno v času, ko je naša osnovna naloga zagotoviti čimveč hrane doma. Predlagali so tudi, da bi v prihodnje na sejah zborov krajevnih skupnosti večkrat obravnavali vprašanje kmetijstva velenjske občine.

B. Mugerle

Zbor združenega dela

## O delegatskem delovanju

Oceno delegatskega delovanja v preteklem mandatskem obdobju so obravnavali tudi delegati zborov združenega dela. Na pripravljeno gradivo so imeli več pripomb, omenimo naj le tiste najpomembnejše.

Delegat Stane Zorko (TGO Gorenje) je opozoril, da se pri sprejemanju gradiv marsikaj niso upoštevali predlogi in dopolnitve posameznih delegatov in delegacij, kar je v sedanjem mandatskem obdobju vsekakor potrebno spremeniti. Menil je, da je v gradivu preoptimistično zapisana vloga in pomen četrtega zborov, saj smo doslej to obliko delovanja uporabili le enkrat. Resnično pa obstojajo vse možnosti, da takšno usklajevanje skupnih interesov zaživi v tem in v naslednjih mandatskih obdobjih.

V nadaljevanju je nato dejal: „Smatramo, da je premalo kritična analiza o izvajanju delegatskih odločitev, kot npr., kako se izvajajo družbeni dogovori oziroma samoupravni sporazumi, ki jih je ta zbor sprejel. Pričakovali smo, da bo ta ocena dala tudi odgovor, kakšno vlogo so imele socialistična zveza delovnih ljudi, zveza komunistov in druge organizirane sile pri delu delegacij v samoupravnih skupnostih, oziroma kakšen delež so pri tem imele strokovne službe in izvršilni organi. Ocena govori namreč samo načelno, da delegacije običajno niso imele ustrezne politične pomoči s strani družbenopolitičnih organizacij in skoraj nikakršne pomoči s strani samoupravnih in poslovodnih organov ter strokovnih služb. Ocena se tudi ne dotika tega ali so bila stališča delegacij v skladu s potrebami svojih temeljnih organizacij oziroma skupnosti. Če bi se ocena dotaknila tega bistvenega elementa delegatskega sistema, bi lahko tudi ocenjevali ali je delegatski sistem že tako vpet v naše življenje, da se v njem in preko njega neposredno izražajo želje delavcev.“

Stane Zorko je nato opozoril na pomanjkljivo razlago o sporih med izvršilnimi organi, strokovnimi službami in predstavniki izvajalcev ter menil, da bi morala bolj natančno opredeliti ali je do teh sporov prihajalo zaradi borbe za sprejemanje samoupravnih odločitev ali zaradi različnih subjektivnih slabosti. Menil je, da je preskromno obdelano delovanje izvršnega sveta ter njegove odgovornosti za predlagane odločitve.

Posebna skrb bi morala biti v novem mandatskem obdobju namenjena informiranju ter odpravi pomanjkljivosti, kot so nepravčasno sklicevanje sej, zavestno sestavljanje kompliciranih, nejasnih, nerazumljivih gradiv (SKIS in druge SIS). Prav tako pa bo potrebno doslednejše in bolj tekoče odgovarjati na postavljena delegatska vprašanja, saj bomo le tako krepili zavzetost delegacij.

Delegatka Marjana Koren (TGO

Gorenje) se je z oceno strinjala, menila pa je, da bi morale delegacije prejeti več gradiv, kot je bilo to običajno v zadnjem obdobju ter da bo potrebno zaradi večjega števila konferenc delegacij poiskati ustrezne poti za pravočasne in zadovoljive povratne informacije. Ob koncu je dodala, da na pasivnost delegatov vplivajo gotovo tudi enovariatni predlogi, zato naj bi tam, kjer je možno, predlagatelji ponudili večvariantne rešitve. Opozorila je, da so delegati pogosto preveč pod pritiskom posameznih predlagateljev predlogov in zato neradi prenašajo pripombe in predloge delegacij. Razprave delegatov so pogosto že v kali zatrite. Skupščina pa tako postaja le formalnost in ne mesto za usklajevanje in dograjevanje širših družbenih interesov.

Drugi pomembnejši pripomb na pripravljeno gradivo ni bilo. Tone Seliga, ki je vodil delovno skupino za pripravo ocene delegatskega delovanja pa je nato menil: „Mislim, da ne gre za to, da dobimo idealno oceno, ampak da odpravimo pomanjkljivosti, tako da bo delegatski sistem postal resnično oblika sporazumevanja in dogovarjanja, ne samo formalni okvir, kar se nam še danes dogaja.“ Da bi te pomanjkljivosti najhitreje odpravili, da je potrebno oceno obravnavati v vseh okoliščinah, delegacije pa morajo ugotoviti ali imajo ustrezno podporo pri svojem delovanju.

Najpomembnejša točka dnevnega reda te skupščine pa je bila namenjena problematiki kmetijstva v občini Velenje in osnutku odloka o ustanovitvi samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu občine Velenje ter o zagotavljanju in usmerjanju zbranih sredstev.

Tudi v tako industrijski občini kot je velenjska bo očitno potrebno storiti več za proizvodnjo hrane. Sovlaganja redaj zahtevajo že skoraj vsi pridelovalci in prav gotovo je smiselno, da tisto proizvodnjo hrane, ki je donosna tudi na našem območju, kar najbolj povečamo, saj se bomo tako izognili nepotrebnemu odtokanju sredstev in okrepili našo kmetijsko proizvodnjo.

Direktor tozda TOK Kmetijstvo Šoštanj Henrik Jonko je na seji skupščine o trenutnih uspehih in nalogah kmetijstva v občini povedal naslednje: „Doselej je bilo v zasebno kmetijsko proizvodnjo v občini vloženo več kot 64 milijonov din v obliki investicijskih kreditov. Pri tem niso upoštevani kratkoročni krediti in vloženo delo kmetov, ki predstavljajo nad 100 milijonov dinarjev in regresi ter dotacije iz republiških virov oziroma sredstev za pospeševanje kmetijstva ter sredstev kmetijske zemljiške skupnosti. V tržno proizvodnjo imamo usmerjenih 213 kmetov od 709, ki proizvedejo 65 odstotkov tržnih viškov mleka in mesa. Zgrajenih in obnovljenih je bilo 218 govejih hlevov s 3270 stojišči. Na 244 kmetijah silirajo

krmo v silosih s skupno zmogljivostjo 12.200 kub. m. Od 506 kooperantov, ki sodelujejo s TOK Kmetijstvom, tako skoraj vsaka druga kmetija krmo silira kar je bolj ekonomičen in strokovno najboljši način spravila krme ob delovanju, da želimo čim več krme pridelati doma. Pomembna je tudi kmetijska proizvodnja v družbenem sektorju, saj vsako leto oddamo v zakol približno 300 glav pitane živine, pridelamo 300 do 400 ton jabolk ter nad 20 ton hmelja. To je zadovoljivo, saj sta prav na zemljiščih družbenega sektorja urbanizacija in eksploatacija premoaga v preteklih letih najbolj posegala. Porast kmetijske proizvodnje bi bil lahko še večji ob usklajenih cenah reprovmaterialov in kmetijskih pridelkov.“

V letu 1980 smo proizvedli na ha kmetijske površine 1009 l mleka (v regiji 939 litrov), odkupili 2242 l mleka na kravo (v regiji 1655 litrov), potrosili smo 280 kg gnojil na ha obdelovalne zemlje (v regiji 230 kg). V letu 1981 pa smo odkupili 10105 litrov mleka na kmetijo oziroma 2216 litrov mleka na kravo.

Kakšen pa je porast kmetijske proizvodnje v letih 1976 do 1980 in kakšen je plan do leta 1985?

Proizvodnja mleka smo povečali z indeksom 174, v tem srednjeročnem obdobju pa naj bi se povečala za indeks 134. Proizvodnja pitane goveda je večja za 5 odstotkov, v tem srednjeročnem obdobju pa naj bi se povečala za 25 odstotkov. Proizvodnja brojlerjev je bila nekoliko nižja, saj smo dosegli indeks 94, ob koncu tega srednjeročnega obdobja pa načrtujemo indeks 146. Močno smo povečali proizvodnjo sadja, saj smo dosegli indeks 378. Tudi v bodoče naj bi se ta proizvodnja povečala in sicer načrtujemo 50 odstotno povečanje. Proizvodnja hmelja smo uresničili v višini 108 indeksnih točk, ob koncu tega srednjeročnega obdobja pa predvidevamo indeks 132. Pred nedavnim smo pričeli tudi z vzrejo prašičev. Ob koncu tega srednjeročnega obdobja načrtujemo trikratno povečanje te proizvodnje.

V letu 1985 naj bi imeli v občini Velenje tako naslednje tržne viške: 31.25.000 litrov mleka, 800 ton žive teže govedi, 30 ton žive teže prašičev, 1.100 ton žive teže piščancev, 450 ton sadja in 50 ton hmelja. Če pa upoštevamo vsa ostala proizvodnja, ki se ne pojavlja na trgu, bi bilo 4700.000 litrov mleka, 990 ton živine, 540 ton prašičev. To proizvodnjo letos dosežemo v višini 3.700.000 litrov mleka, 828 ton živine in 390 ton prašičev.

Do leta 1985 bo zajeto v preusmeritve 295 kmetij, stalez goveje črede pa naj bi porasel od dosedanjih 5.500 glav na 5.800. Realne možnosti za večji porast kmetijske proizvodnje obstajajo ob še večjem vlaganju denarnih sredstev tudi v hribovita območja

velenjske občine, v izboljšanje zemljišč s hidro in agromelioracijami ter ob krčenju relativnih gozdov, ki prehitro zaraščajo kmetijska zemljišča. Zavedati se moramo, da postaja proizvodnja hrane vedno pomembnejša, zato si moramo prizadevati, da jo bomo čim več pridelali v občini in tako rečevali tudi druga vprašanja (poseljenost, izgled krajine, SLO) saj bomo drugače morali sredstva vlagati v območja od koder bomo hrano dobivali.“

Ivo Gorogranc je nato kot predstavnik regijske skupnosti za prekrbo, ki je bila ustanovljena v lanskem letu, opozoril na številne težave, s katerimi se v celjski regiji, ki je pretežno industrijska, spopadamo na področju preskrbe z osnovnimi življenjskimi proizvodi. Proizvajalci zaradi neuskajenih cen zahtevajo neskrnoma vlaganja v proizvodnjo, na tržišču pa se vedno bolj uveljavlja načelo: „kdo da več“. Pomanjkanje mesa in kmetijskih proizvodov, ki bo gotovo še večje v času turistične sezone, pa zahteva, da izkoristimo kar največ obdelovalnih površin ter da bistveno povečamo donosnost na ha.

Anton Pečovnik je kot predstavnik poslovne skupnosti Farmin spregovoril o delu te skupnosti, ki je tesno povezana z ustvarjanjem pogojev za večjo proizvodnjo hrane, nato pa nadaljeval: „Mislim, da se mnogo preveč bojimo novih stvari. V svetu ni presodov za vzrejo določenih vrst živali, ki se pri nas le težka uveljavljajo. Vendar bi sedaj bil čas, da se dogovorimo in ugotovimo, katero živalsko vrsto bi bilo smotno gojiti tudi v naši občini. Vzemimo npr. kunce. Če bi sedaj gojili milijon kuncev, bi jih zlahka izvozili in pridobili prepotrebne devize. Za milijon kuncev bi potrebovali približno 120 objektov. Usposobili bi lahko številne kozolce in hleve, ki so sedaj prazni ali polprazni. Milijon kuncev bi dal tri do štiri milijone kg mesa letno, to pa je tudi milijon kožuhov in te je potrebno predelati. Če iz tega naredimo krznenne plašče, bi bilo to okoli 20 tisoč krznenih plaščev, kar bi lahko izvozili in si zagotovili 400 milijonov deviz. Toda tako nismo navajeni razmišljati. Pa je potrebno našo miselnost nekoliko spremeniti, saj se nam na raznih področjih ponujajo velike izvozne možnosti“.

Delegati so poleg tega menili, da je potrebno zaostri odgovornost pridelovalcev v Jugoslaviji za pravočasno setev ter zagotoviti enotnejše in bolj usklajene cene kmetijskih proizvodov. Imeli so tudi nekaj pripomb na osnutek odloka o ustanovitvi samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu, ki bodo v predlogu gotovo upoštevane.

Delegati so nato sprejeli še predlog o dodelitvi skupne domicilne listine Štirinajsti diviziji. V občini Velenje smo XIV. diviziji pred leti že dodelili domicil, vendar pa je sedaj to skupni domicil vseh občin, skozi katere se je v času vojne vihere od Sedlarjevega skozi Štajersko, prebivala slavna divizija.

S tem so bile najpomembnejše točke dnevnega reda izčrpane.

B. Zakošek

Občinska konferenca ZRVS Velenje

## Okrepiti delo z mladimi

Pred nedavnim je bila v prostorih družbeno-političnih organizacij na Konovem volina in programska konferenca občinske organizacije rezervnih vojaških starešin. Starešine velenjske občine so na seji najprej obravnavali poročilo o delu svoje organizacije, ki ga je podal predsednik Milan Štimac. V njem je poudaril, da je bilo delo rezervnih vojaških starešin v preteklem obdobju nadvse uspešno. Tudi vse komisije so bile zelo delavne, kar še posebej velja za splošno vojaško usposabljanje in idejno-politično izobraževanje. Posebej razveseljuje je dejstvo, da so v minulem letu zelo dobro delovale krajevne organizacije zveze rezervnih vojaških starešin. Njihovo sodelovanje, akcije in povezovanje z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami po krajevnih skupnostih je bilo zgledno in nadvse uspešno.

Na konferencah krajevnih organizacij so tehtno ocenili svoje delo in dosežke, spregovorili pa so tudi o nekaterih slabostih, katerih razrešitev bo gotovo pripomogla k še uspešnejšemu delu v bodoče. Največ pripomb se je nanašalo na preobremenjenost rezervnih vojaških starešin na področjih izven njihove organizacije. Poudarili so tudi, dani zadovoljivo obveščanje članstva in širše družbene skupnosti. Prav tako starešine menijo, da bi morali okrepiti delo z mladimi in sodelovanje z drugimi dejavniki v krajevnih skupnostih in v združenem delu. Premalo je zaklonišč, starešine pa pogrešajo tudi stredišče. Pripomb je bilo seveda še nekaj, dejstvo pa je, da je

soočenje z njimi pomemben napotek za uspešno delo v prihodnje.

Prav smernice za bodoče delo je v svojem poročilu še posebej poudaril sekretar občinske konference ZRVS Martin Slatinšek. Predvsem bodo starešine še naprej krepili osnove ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite ter sodelovanje z ostalimi dejavniki sistema splošne ljudske obrambe. Okrepili bodo svoje delo med občani in delovnimi ljudmi, v društvenih in družbenih organizacijah ter na šolah. Več starešin kot doslej bodo morali vključiti v vrste zveze komunistov in pridobiti več mladih za vojaške šole in poklice. V bodoče želijo pripraviti še več športnih, kondicijskih, zabavnih in samozaščitnih akcij in tako še popestriti svojo dejavnost. S tem v zvezi je predstavnik občinske konference ZRVS iz Celja predlagal, da bi regijsko medobčinsko proslavo ob 30-letnici ZRVS Jugoslavije pripravili na Graški gori — gori jurišev.

Delegati so se na volilni in programski seji seznanili tudi s poročili o delu drugih organov konference, sprejeli so finančni načrt in na koncu izvolili novo vodstvo občinske organizacije. Za predsednika konference so ponovno izvolili Milana Štimca, za podpredsednika Franja Koruna in za sekretarja Antona Pozveka. Izvolili so še sedemnajstčlansko predsedstvo, samoupravno sodišče in druge organe. Na republiški konferenci ZRVS bo rezervne vojaške starešine velenjske občine zastopal Franjo Korun.

B. Mugerle

HPH — OŠ bratov Mravljakov

## Sporazum o sodelovanju

Pretekli petek so podpisali predstavniki osnovne šole bratov Mravljakov Titovo Velenje ter delovne organizacije HPH samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju. Sodelovali bodo na kulturnem, tehničnem, telesno vzgojnem, proizvodnem in družbenopolitičnem področju, pri poklicnem usmerjanju in samoupravnem delovanju.

Predstavniki obeh podpisnikov samoupravnega sporazuma so izrazili zadovoljstvo ter prepričanje, da bo sodelovanje dobro zaživelo. Učenci osnovne šole bratov Mravljakov pa so za to priložnost pripravili prisrčen kulturni program.

Podobne samoupravne sporazume o medsebojnem sodelovanju bo osnovna šola bratov Mravljakov podpisala še s tozdom Serijska proizvodnja RSC in trgovino Merksa, ki je v bližini šole.



Za lepše okolje

Subotica

## Srečanje pobratenih občin

Vsakoletno srečanje pobratenih občin je bilo letos v Subotici 21., 22. in 23. maja. Zbrali smo se mladi iz občin Subotice, Splita, Pucareva, Štipa, Vrnjačke Banje, Ormoža in občine Velenje.

Prvi dan srečanja nam je spregovoril tudi Bogič Bogičević, predsednik ZSMJ o družbenopolitičnem položaju v mladinski organizaciji in vlogi mladih v razvoju naše socialistične samoupravne družbe. Dejal je, da je prav, da se od mladih terja večja odgovornost, a se je treba pri tem zavedati, da je to vprašanje abstraktno, če mladi nimajo takih mest v družbi, ki jim omogočajo prevzeti popolno odgovornost. Dodal je, da morajo zveza komunistov in druge subjektivne sile odločneje in hitreje zagotavljati razmere za množičnejše, neposredno in odgovorno vključevanje mladih v vsa področja družbenega življenja, da bosta polet in navdušenje mladih prišla do popolnega izraza. Mladim je potrebno, je poudaril, omogočiti tudi izobraževanje, da bodo lahko z znanjem in prizadevnostjo dograjevali socialistično samoupravno družbo.

Težko je bilo slovo od mladincev, a vedeli smo in si tudi objubili, da se bomo še srečali. Od mladincev pobratenih občin prinašamo vsem mladincem občine Titovo Velenje pozdrav ZDRAVO, saj nas vse veže skupna zavest in objuba, da bomo vzor Titove mladine.

Marija Godec

naš čas

»NAŠ ČAS«, glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva,

izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, p. o. Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstidnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa iz-

haja »Naš čas« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Marjan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Stane Vovk (odgovorni urednik) Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tajana Zakošek, Boris Zakošek in Mira Zakošek (novinarji). Izhaja ob četrtkih.

Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10, telefoni (063) 850-087, 850-316, 850-317.

Brzovjani naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvida je 8 dinarjev, letna naročnina pa 360

dinarjev (za inozemstvo 720 dinarjev).

Ziro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korekture, tisk in odprema: CGP Večer, Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »Naš čas« se po mnenju sekretariata za informacijo izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Pogovor z Markom Vraničarjem, v. d. predsednika poslovnega odbora sozda Gorenje

# Izplača se prizadevati za čimvečjo proizvodnjo

Vrščilo dolžnosti predsednika poslovnega odbora sestavljene organizacije združenega dela Gorenje, diplomiranemu inženirju Marku Vraničarju, smo te dni zastavili več vprašanj v zvezi s trenutnim stanjem in razvojnimi možnostmi Gorenja.

**Takole je tekel pogovor:**  
Naš čas: Tovariš Vraničar prosimo vas, da najprej ocenite rezultate letošnjega poslovanja sestavljene organizacije združenega dela Gorenje oziroma organizacij združenega dela Gorenje?

„Kar zadeva letošnje operativne rezultate, je položaj približno takle: v prvih mesecih letošnjega leta se je ponavljala lani pogosto prisoten položaj, za katerega so bile značilne težave pri oskrbi z osnovnimi in sestavnimi deli ter bistveno nižja proizvodnja od načrtovane. Sozda Gorenje je v globlu komaj presegel 70 % načrtovane proizvodnje. Posebne težave glede oskrbe so bile zaradi velikosti, zaradi dnevnih potreb, seveda osredotočene na tovarno gospodinjne opreme. Velenčanom je gotovo znano, da smo bili v zadnjem tednu meseca marca prisiljeni organizirati teden dni kolektivnega dopusta z namenom, da prekinemo manj racionalno delo. Se pravi delo s stalnimi dnevnimi motnjami, ko vsako uro nisi vedel, ali bo material ali ne, kar seveda vpliva na produktivnost, pa tudi na počutje ljudi. Moram reči, da se je zadnji teden v marcu v operativnih službah, predvsem v nabavi, pokazalo to kot dobra odločitev. V aprilu smo se močno približali operativnemu mesečnemu načrtu, ki sicer v celoti ni dosežen, vendar se v njem skriva nekaj dobrih rezultatov. Nekatere temeljne organizacijske in operativne mesečne načrte celo presegle. Indeks znižujejo predvsem tiste, ki so močno odvisne od uvozne substance in jih kljub vsem naporom ni bilo mogoče materialno pokriti; denimi, tozda Elektronika, ki najbolj izstopa in ki ima zelo veliko uvoznih potreb. Koncem aprila smo se sicer bali, da bo maj proizvodno slabši kot april, vendar ugotavljamo, da temu verjetno ne bo tako. Motenj je bilo sicer več kot aprila, vendar prvi podatki kažejo, da bomo tudi v maju dosegli za dane razmere solidno proizvodnjo. Mislim, da je bilo predvsem važno, da operativci vendarle uspevajo krpati „kraj s krajem.“ Pri delovnih ljudeh pa moramo ustvariti občutek, da se izplača prizadevati za čimvečjo proizvodnjo, ker je nesporno ključno vprašanje trenutnega in bodočega uspeha Gorenja, ali bomo delali ali ne. Imamo namreč prednost, da je prodano vse, kar naredimo in še več bi lahko prodali doma in na tujem.

Velja poudariti, da tudi nekatere druge članice sozda Gorenje preživljajo podobne težave. Imamo celo primer, to je FTU Sombor, ki zaradi popolnoma prekinjenih materialnih tokov zdaj že tretji teden ostaja na kolektivnem dopustu. Poslovni rezultati ostalih članic sozda Gorenje so v poprečju sestavljene organizacije, s tem da nekatere izrazito odstopajo navzgor. Elrad je dosegel izredno dobre rezultate, kljub vsem težavam; v Varstroju in Tikiju pa bodo morali v naslednjih mesecih vložiti precej napora, za zboljšanje stanja.

**Naš čas:** Znano je, da so v letu 1981 nekatere organizacije združenega dela Gorenje zaključili dohodkovno slabo. Kakšni so ukrepi, da bi bilo poslovanje v letošnjem in prihodnjih letih v teh



Marko Vraničar

organizacijah združenega dela uspešnejše?

Ko govorimo o rezultatih poslovanja, je posebno vprašanje dohodka, zaradi manjšega obsega proizvodnje in zaradi izvozne usmeritve. V prvem trimesečju je zaradi manjše proizvodnje zaostal tudi izvozni plan. Sozda Gorenje kot celota je sicer v prvem trimesečju izvozil vrednostno enako izdelkov kot lani, kar pomeni zaostanek za obvezami, ki jih je Gorenje sprejelo na samoupravni interesni skupnosti za ekonomske odnose s tujino, istočasno pa seveda predstavlja omejitve pri uvozu v naslednjih mesecih. Ocenjujemo pa, da je ravno TGO Gorenje v mesecu aprilu približno nadomestila izpad dohodka iz prvega trimesečja. Znano je, da je v prvem trimesečju imela TGO Gorenje formalno izkazano izgubo za približno 170 milijonov dinarjev, vendar ocene za april glede na boljšo proizvodnjo in glede na nekaj boljšo udeležbo prodaje na domačem trgu, ki je dohodkovno zanimivejši, obetajo, da bo izguba odpravljena.

Po sprejemu novih ukrepov za

večji izvoz pa bo seveda bitka za dohodek morala iti v drugi plan. V ospredju bo bitka za izvoz, v pričakovanju seveda, da bomo uveljavili obljubljeni sistem izenačevanja dohodkovnega položaja velikih izvoznikov. O tem sistemu govorimo že več kot leto dni, kakšnih posebnih ukrepov pa še ni. Sedaj se intenzivneje in resneje dela na tem, da kolektiv, ki več izvažata, ne bo dohodkovno prizadet. Nesporno je, da v primeru, da dosežemo načrtovani izvoz, ne bomo mogli uvoziti toliko kot bi rabili. Zaradi tega je konkreten načrt dejavnosti in ukrepov v sestavljeni organizaciji in v vsaki članici prirejen specifičnim pogojem. Z eno samo potezo se seveda zadeve ne da urediti, ne da

procesa v druge zaradi doseganja skupnih ciljev in rezultatov v teh okoliščinah nujne, da so to sestavni deli naših delovnih obveznosti in dolžnosti. Poskušali bomo oskrbovati proizvodnjo na načrtovani ravni. Če nam bo to uspelo, potem ne bo težav z delom, če ne, bomo morali najti načine in poti, da bodo ljudje na kolikor se da socialno varen način premoščali take kratkotrajne motnje.

Kar zadeva dohodkovni položaj v lanskem letu moram povedati, da so v vseh temeljnih organizacijah, ki so končale leto z izgubo, pripravili sanacijske programe. Vendar v tem trenutku nov devizni zakon vnaša popolnoma nove okoliščine v gospodarjanje, zato bo treba vse narejene sanacijske programe ponovno preveriti in izpopolniti. Težava je v tem, da če želimo bistveno povečati izvoz, se pojavi sorazmerno slab dohodkovni rezultat. Na prvi pogled bi seveda izgledalo, da to ni sanacija. Vendar moram dodati, da so sanacijski programi narejeni na statističnih predpostavkah sedanjega trenutka, torej na današnjih domačih cenah. Če se te spremenijo, če se povečajo, potem bo dohodek večji. Programi temeljijo tudi na današnjem odnosu dinar — dolar. Če se, in z drsečim tečajem se, ta odnos že menja, potem lahko tudi pričakujemo dodatni prihodek. V pripravi je sprememba stimulacij in njihova diferenciacija v korist proizvodov višje stopnje predelave in izvoza na nekatera tržišča, kjer je prisotno Gorenje. Tudi iz tega naslova lahko računamo na večji dohodek. Mislim pa, da je vendarle koristnejše sanacijske programe postaviti pesimistično, se pravi upoštevati najbolj neugodne predpostavke in se potem učinkovito boriti da jih uresničimo. V osnovi imajo sanacijski programi to prednost in posebnost, da v celoti posegajo v vzroke, ki so pripeljali do negativnih rezultatov in dajejo tudi rešitve za odpravo teh vzrokov. Ostaja pa odprto vprašanje, kako se bomo vsak posebej in vsi skupaj organizirali in kakšne pomoči bomo deležni, da nekatere elemente za resnično sanacijo tudi izpeljemo. Sanacijski programi so lahko še tako dobro pripravljene, vendar če jih ne bomo uresničili, so potem le kupček papirja.

**Naš čas:** Podpisani je samoupravni sporazum o skupnem razvoju, proizvodnji, trženju in vzdrževanju računalniških sistemov v SR Sloveniji. Kaj prinaša ta sporazum Gorenju?

Samoupravni sporazum o skupnem razvoju, proizvodnji, trženju in vzdrževanju računalniških sistemov, ki je bil podpisan med Gorenjem in Iskra Delto formalno gle-

dano zagotavlja popolnoma enakopraven položaj sozda Gorenja z ozirom na interes sozda Iskra v tem enotnem slovenskem računalniškem konceptu. Preprosto povedano: proizvodnja in razvoj te aktivnosti naj bi se delile pol na pol. V Gorenju se moramo usmeriti v tiste sklope in podslope, ki glede na načine in tehnološke posebnosti in upoštevaje filozofijo proizvodnje, bolj pisano na kožo našemu delavcu. Iskra, ki pa bo v tem konceptu nosilec baznih tehnologij in tudi dela hardwara. Operativna naloga je, da kolikor hitro je mogoče, v tozdu Elektronika organiziramo vsaj začetno proizvodno terminalov, ki ne bo posebej zahtevna, ker prvi koraki so lahko v bistvu samo sestava skupaj z Iskro Delto in na račun kvote, ki jo je interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino dala za zdaj na razpolago, uvoziti potrebne sestavine, dodelati tisto, kar že znamo, kompletirati terminale itd. Ustrezni razvojni in tehnološki kadri pa morajo sočasno delati na postopnem in vse večjem osvajanju tega proizvoda. Druga skupina nalog zajema nadaljnjo udeležbo Gorenja v teh 50 % delitve hardwarske proizvodnje. Na začetku so razprave o tem, kaj je tisto, kar sodi v produkcijski proces Gorenja, pri nas samih pa se bomo morali dokončno dogovoriti, na kateri lokaciji bomo te stvari delali. Vzporedno s tem je treba seveda videti kaj bi lahko Gorenje samostojno izdelalo, oblikovalo in tudi plasiralo, ne kot končen proizvod, ampak kot proizvod, ki je vključen v proces. Na primer: nadaljevanje razvoja profesionalne varilne tehnike v Varstroju, ki je nesporno povezan s specialno elektronomiko, mikroprocesorjem. V nekaterih organizacijah združenega dela Gorenja je veliko možnosti za uporabo elektronike naše izdelave“.

**Gorenje je nadvse aktivno v prizadevanjih za skladnejši regionalni razvoj Slovenije ter za pospeševanje razvoja manj razvitih republik in pokrajine Kosovo. Kakšni so letošnji oziroma dolgoročni načrti v tej zvezi?**

„Gorenje je resnično aktivno tudi v prizadevanjih za manj razvita področja v Sloveniji, pa tudi v prizadevanjih za pospeševanje hitrejšega razvoja republik in pokrajine Kosovo. Letošnji načrti so nadvse ambiciozni. V Bistrici ob Sotli je Gorenje po novem letu začelo proizvodnjo relejev, ki naj bi ljudem na tamkajšnjem področju dala vsaj nekaj delovnih mest. Močno nam je žal, da ni bil te dni podpisan samoupravni sporazum z Iskro. Upali smo, da bo TGO Gorenje, ki je samoupravni postopek speljalo, podpisala s Iskro spora-

zum o združevanju sredstev za usposobitev obrata v Bistrici ob Sotli na višji ravni. Vendar pa je Iskra zatajila. Upam, da bo obrat v Bistrici ob Sotli tak, kakršnega si želimo. Že dalj časa teče akcija z Djakovico, kjer postopoma prehajajo v poskusno proizvodnjo. Žal, tudi Djakovica čuti težave pri preskrbi z reprodukcijskimi materiali, posebej s pločevino. Vendarle upamo, da bo letos proizvodnja v Djakovici stekla, kar bo seveda pomenilo vrsto prednosti: dobili bomo motorje za lastne potrebe, bo pa elektromotor iz Djakovice tudi izvozni artikel v blagovni menjavi s tujino.

Verjetno je občanom v Titovem Velenju, pa ne samo njim, že znano, da bomo postavili tovarno hladilnikov v Bihac. To bo največji slovenski projekt v hitrejšem razvoju nerazvitih republik in pokrajine Kosovo, zaposlenih bo približno 1000 delavcev, na leto pa naj bi naredili 600.000 hladilnikov. Projekt je pripravljen, v TGO Gorenje so določili odgovornega nosilca projekta. Zadevo so pripravljene tako daleč, da bi po naši skupni oceni lahko v počastitev 12. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije v Bihacu položili temeljni kamen.

Poleg tega je znana tudi Varstrojeva aktivnost v Plužinah v Socialistični republici Črni gori, kjer skupaj gradijo tovarno elektrod kot pomembnega materiala v varilni tehniki. Ravno tako tečejo razprave s predstavniki Socialistične republike Makedonije, da bi delček proizvodnje preselili na ta del nerazvitega področja in si s tem trajneje ustvarili izredno dobre poslovne tokove z Makedonijo. Dolgoročno gledano bomo morali nadaljevati politiko, da delovno intenzivno, pa vendarle tržno in izvozno zanimivo proizvodnjo, postopoma selimo na področja, ki imajo delovne sile več kot jo lahko zaposlijo. Vzporedno s tem pa moramo prestrukturirati postopoma ne samo velenjski del Gorenja v kanitalno intenzivnejši meri, v smeri profesionalizacije. Artikli, ki jih bomo proizvajali drugod, morajo ostati na ponudbeni paleti Gorenja, ki ima na tem področju nesporno ime, kljub trenutnim težavam. Prepričan sem, da si bo Gorenje sloves znova pridobilo in da bi si ga že, če bi lahko jugoslovanskemu tržišču ponudili kakšen izdelek več in ustvarili vtis, da Gorenje ni slučajni blagovni proizvajalec, ampak da je še zmeraj tista udarna sila na področju gospodinjne opreme in drugih aparatov, ki jih proizvajamo. Občani vendarle premalo vedo, da se manj pojavljamo doma izključno zaradi tega, ker se močno in uspešno uveljavljamo v izvozu.“

Ocena delovanja delegatskega sistema v občini Velenje

## Delegat — ustvarjalni, povezovalni člen med bazo in skupščino

Delovanje zborov občinske skupščine je bilo v obdobju 1978—1982 bistveno boljše kot v prvem mandatnem obdobju (ločena zasedanja, stalni poročevalci, vsi delegati so prejeli gradivo, delegati so bili deležni več pomoči strokovnih služb, uveljavljeni so dvofazni postopki sprejemanja odločitev). Ni pa mogoče mimo še zmeraj prisotnih in ponavljajočih se pomanjkljivosti.

Občinska skupščina je najvišji samoupravni in delegatski organ v občini. V občinski skupščini ima osrednjo vlogo zbor združenega dela. Upoštevaje omenjeno dejstvo je mogoče ugotoviti, da bo treba v delovanju občinske skupščine še marsikaj dopolniti. Bistveno bodo morali spremeniti svoj odnos vsi tisti organi, ki so odgovorni skupščini oziroma ki so najpogostejše predlagatelji gradiva, ki ga obravnavajo zbori občinske skupščine. Sedanji neprimeren odnos se najbolje odraža v vsebini gradiva, ki je največkrat površno ali pa preveč posplošeno, tako da že samo po sebi vzbuja določeno pasivnost pri delegatih. In če takšno gradivo tolmачijo še nezadostno pripravljene »uvodničarje«, ki želijo, da bi delegati le formalno potrdili njihov predlog, to gotovo ni prispevek k spodbujanju razprave, ampak kvečjemu pritojavo nasprotovanje ponujeni odločitvi.

Druga slabost v delovanju delegatskega skupščinskega sistema v občini Velenje je nedodelan sistem povratne informacije o odločitvah in ukrepih, ki jih sprejemajo zbori občinske skupščine. Omenjena ugotovitev velja tudi za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

Resnična samoupravna vez med občinsko skupščino, kot najvišjim samoupravnim organom družbenopolitične skupnosti, in organizacijami združenega dela je še vedno prešibka. Zbor združenega dela še ni tisti samoupravno integracijski organ dogovarjanja o bistvenih vprašanjih družbenoekonomskega razvoja občine, ki bi lahko v večji meri utrjeval položaj občine kot komune in skupnosti združenega dela. Preveč se še zanašajo na to, da pripada občinski skupščini po ustavi najvišja samoupravna oblastvena funkcija pa zato, ker je občinska skupščina,

Čeprav so ločena zasedanja zborov občinske skupščine potrdila bistven premik k večji ustvarjalnosti in samostojnosti zborov in predstavljajo pomemben prispevek v prizadevanjih za bolj specializirano obravnavo problematike, pa bo potrebno dograditi postopek medsebojnega usklajevanja stališč med posameznimi zbori. V tem je še mogoče zaznati določene pomanjkljivosti, zlasti takrat, kadar vsi trije zbori obravnavajo enako problematiko in so stališča zborov do obravnavane problematike nujno različna. V večji meri bo treba uveljaviti zlasti še ustvarjalno vlogo družbenopolitičnega zbora in skupščinskih teles.

Pogoste pripombe o tem, da so zbori občinske skupščine preveč obremenjeni z normativnimi akti in da so dnevni redi sej občinske skupščine preobsežni, opozarjajo na negativno izkušnjo. Zavedati se pa je potrebno, da je večja usmerjenost k vsebinskim vprašanjem odvisna predvsem od samoiniciativnosti in vsebinskih pobud, ki bi morale izhajati predvsem iz organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Tovrstnih pobud in konkretno pripravljenih gradiv iz organizacij združenega dela pa je bilo doslej zelo malo. Res je, da bi sicer lahko izvršni svet skupščine občine postavil takšno zahtevo zlasti organizacijam združenega dela, vendar pa je to v prvi vrsti odvisno od pripravljenosti organizacij združenega dela, da svojo problematiko predložijo v obravnavo občinski skupščini.

Skupna zasedanja zborov občinske skupščine in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti se le postopoma uveljavljajo in še to bolj na pobudo predsedstva občinske skupščine in občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij. Takšno pobudo so doslej le v manjši meri izražale samoupravne interesne skupnosti, ki imajo status četrtega zbora občinske skupščine. In to navkljub številnim perečim vprašanjem na področju stanovaljske izgradnje, socialnega varstva, raziskovalnega dela, razvoja kulture itd. Namen skupnih zasedanj bi moral biti

predvsem v zagotavljanju enotnejšega pristopa k iskanju avtentičnih interesov združenega dela in reševanja posameznih vprašanj z željo, da bi presegli parcialno in večkrat tudi podvojeno obravnavanje posameznih vprašanj, zlasti takrat, ko leti predstavljajo pomembne elemente v razvojnih načrtih občine.

Kar zadeva delovanje skupščinskega sistema bo treba storiti pomemben korak naprej posebej še v delovanju družbenopolitičnega zbora. Delovanje delegatov je za zdaj še vse preveč omejeno le na relacijo organi družbenopolitičnih organizacij — družbenopolitični zbor, premalo pa se delegati družbenopolitičnega zbora povezujejo v organizacijah združenega dela in temeljnih organizacijah združenega dela z delegacijami in samoupravnimi organi, pa tudi z družbenopolitičnimi organizacijami. Zlasti zveza sindikatov in socialistična zveza bosta morala postati usklajevalca stališč delavcev in občanov prav v temeljnih samoupravnih skupnostih. Družbenopolitični zbor ima premalo aktivno vlogo v odnosu do skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, kar velja tudi sicer za družbenopolitične organizacije. Delegati družbenopolitičnega zbora bodo moralizirali v večji meri pomagati tudi delegacijam za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti s stališči, ki so že bila opredeljena v družbenopolitičnem zboru.

Dogaja se tudi, da organi družbenopolitičnih organizacij le redko razpravljajo o problematiki, ki je na dnevnem redu sej delegatskih skupščin ali pa to store po sejah skupščin, namesto, da bi o problematiki zavezali stališča in jih prek delegatov družbenopolitičnega zbora in delegatov v drugih zborih skupščin prenesli kot najširša in demokratična stališča na seje skupščin.

Pri zboru krajevnih skupnosti pa se vse bolj uveljavljajo nesprejemljive težnje, da bi obravnavali in reševali tista vprašanja, ki bi jih morala obravnavati skupščine krajevnih skupnosti oziroma bi jih morali reševati s sodelovanjem skupščin krajevnih skupnosti in skupščinami posameznih samoupravnih interesnih skupnosti. Se posebej s področja materialnih dejavnosti (komunalno, stavbenozemeljsko, stanovanjsko, PTT). Potrebno bo, da bosta na tem področju aktivnejša izvršni svet skupščine občine in njegov komite za planiranje, gospodarjanje in varstvo okolja.

(Nadaljevanje sledi)

Tradicionalno tekmovanje kovinarjev občine Velenje

# Tekmovanje postaja vedno bolj priljubljeno

Ze tradicionalno so se v soboto na delovnem tekmovanju pomerili kovinarji iz velenjske občine. To je

bilo šesto tekmovanje varilcev, ključavničarjev, orodjarjev, strugarjev in rezkalcev, ki so se v



Učenci prvih letnikov usmerjenega izobraževanja med ogledom tekmovanja

Mala anketa

## Zadovoljni s tekmovanjem



Refik Jakupović

Nekateri od udeležencev sobotnega tekmovanja kovinarjev, so nam o svojih vtisih ter o samem tekmovanju takole pripovedovali:

**REFIK JAKUPOVIČ**, ESO Strojni obrati: „Tekmovanja kovinarjev se udeležujem že petič. Vedno tekmujem v ročno elektroobločnem varjenju. Na prejšnjih tekmovanjih sem se kar izkazal, saj sem bil vedno med najboljšimi. Tudi danes mislim, da je bilo kar dobro, čeprav me je mučila trema. Takšna tekmovanja so potrebna, sodelovati pa bi moralo še več tekmovalec, saj bi potem lažje ugotavljali, kakšna je resnična usposobljenost posameznih kovinarjev.“

**FRANC FAJDIGA**, ESO Krovno ključavničarski obrati: „Prvič se udeležujem tekmovanja kovinarjev. Tudi jaz v disciplini varjenja — ročno elektroobločno. Imel sem zelo veliko treme, pa kljub temu mislim, da rezultat ne bo slab. Prejšnjih tekmovanj se nisem udeležil, ker sem imel še premalo izkušenj, letos pa sem prišel in mislim, da ne zadnjič. Tekmovanje je koristno, saj pridobimo dodatna spoznanja, zato bi bilo prav, da se ga udeležujemo v kar največjem številu.“

**BERNARD ENCI**, Gorenje TGO-Orodjarna: „Drugič sodelujem na tekmovanju kovinarjev. Udeležil sem se prvega tekmovanja, no in danes tega šestega. Tekmovanje sem med strugarji in upam, da sem se solidno uvrstil. Takšna tekmovanja so zanimiva in korist-



Viktor Kotnik



Franc Fajdiga

na, saj na njih spoznamo, kako kvalitetno opravljamo svoje delo.“

**VIKTOR KOTNIK**, Gorenje TGO — Vzdrževanje: „Nastopil sem v disciplini reskalcev. To delo opravljam že deset let, tekmovanja pa sem se udeležil prvič. Mislim, da je moj izdelek kar dober, dozdeva pa se mi, da sem imel več težav pri teoriji. Čeprav sodim že med starejše tekmovalec, bom najbrž sodeloval tudi v prihodnje.“



Bernard Enci

**NOVAK VUJANOVIČ**, RSC Tehnološka oprema: „Tokrat tekmujem tretjič. Prvič sem bil 8. lani drugi, letos pa mislim, da sem tudi dobro opravil naloge. Tako teoretični kot praktični del mi nista povzročala posebnih težav. Na teh tekmovanjih bom še sodeloval, saj mi je delo, ki ga opravljam v veliko veselje. Želim se še strokovno izpopolnjevati. Za to so primerne tudi takšna tekmovanja.“



Novak Vujanović

večjem številu kot prejšnja leta ob pol sedmih zbrali v tovarni gospodinske opreme Gorenje, kjer so opravili teoretični del. Odgovarjali so na vprašanja iz samoupravljanja, varstva pri delu ter iz poklica, ki ga opravljajo. Po tem delu tekmovanja, ki je marsikomu povzročalo največ težav so odšli v delavnice TGO Gorenje, Rudarskega šolskega centra EKO in Elektrostrojne opreme ter pričeli s praktičnim delom tekmovanja. Pa tudi tu ni bilo lahko in marsikomu je v želji za čim boljšim rezultatom naredil manjšo ali večjo napako, ki je kasneje ni bilo možno popraviti. Pač izkušnja več za prihodnjic. Sicer pa je tako dosežen namen tekmovanja na katerem naj bi delavci obnovili svoje znanje, izmenjali izkušnje ter v konkurenci z drugimi spoznali svojo usposobljenost.

Ker je bila to tudi lepa priložnost, da se s kovinarskim poklicem seznanijo učenci 7. in 8. razredov ter se tako lažje odločijo za katero od teh proizvodnih usmeritev, je organizator pripravil zanje in za učence prvih letnikov usmerjenega izobraževanja ogled tekmovanja. Žal pa prav tistih, ki bi jim to najbolj koristilo to je učencev 7. in 8. razredov na ogled tekmovanja ni bilo. Pedagoški delavci na osnovnih šolah se tokrat niso izkazali.

Popoldan, po opravljenem tekmovanju, ko sta utrujenost in živčnost že malo pustila, so se kovinarji zbrali na tovariškem srečanju v hotelu Paka. Tu so bili objavljeni tudi rezultati in podeljena priznanja.

Kovinarji so se pomerili v 8. disciplinah, sodelovalo pa je 72 tekmovalec. Med strugarji je bil prvi Branko Jan (TGO tozd Orodjarna), drugi je bil Franc Svarc (RSC tozd Tehnološka oprema), tretji pa Franc Klavžner (RSC tozd Tehnološka oprema).

Pri rezkalcih je najboljši rezultat dosegel Novak Vujanović (RSC tozd Tehnološka oprema), drugi je bil Peter Ažman (TGO tozd Orod-

jarna), tretji pa Marjan Videmšek (RSC tozd Tehnološka oprema).

Med ključavničarji je zmagal Anton Podpečan (ESO tozd Strojni obrati), drugi je bil Dragan Bera (ESO tozd Strojni obrati), tretji pa Nikola Vlahovič (TES tozd Vzdrževanje). Najboljši med orodjarji je bil Franc Pečehnik (RSC tozd Serijska proizvodnja), drugi je bil Vinko Koren, tretji pa Marjan Praznik (oba RSC tozd Tehnološka oprema). V tej disciplini je bilo tudi največ prijavljenih tekmovalec.

Kako pa so se izkazali varilci? V skupini varjenje ročno elektroobločno je bil prvi Mladen Grubešič (TES tozd Vzdrževanje), drugi Franc Fajdiga (ESO tozd Krovno ključavničarski obrati), tretji Jože Verdnik (ESO tozd vodovodno toplovodni obrati). Pri varilcih — MAG je zmagal Zlatko Sobota (ESO tozd Strojni obrati), drugi je bil Zoran Milič (RSC tozd Tehnološka oprema) tretji pa Jože Časar (ESO tozd Strojni obrati). Med varilci — TIG sta nastopila le dva tekmovalec. Zmagal pa je Miran Kumar (TES tozd Vzdrževanje). In v disciplini varilci —

plamensko je bil prvi Ivan Potočnik (Vokos tozd Toplotna oskrba), drugi Mirko Ravnjak (TES tozd Vzdrževanje), tretji pa Herman Pergovnik (ESO tozd Vodovodno toplovodni obrati).

Kot je ob razglasitvi rezultatov tekmovanja dejal predsednik organizacijskega odbora Franc Jošt, je šesto proizvodno delovno tekmovanje kovinarjev občine Velenje, katerega pokrovitelj je bil Rudarski šolski center, dobro uspelo, kljub nekaterim začetnim težavam, s katerimi so se pri pripravi tekmovanja srečevali. Rekordna udeležba je dokaz, da postaja tekmovanje vedno bolj priljubljeno med kovinarji v veliko pomoč pri organizaciji pa so bile posamezne delovne oziroma temeljne organizacije v katerih se je to tekmovanje odvijalo. Tekmovalci so bili izredno dobro pripravljani, kar dokazujejo zelo majhne razlike v številu doseženih točk med prvo in zadnje uvrščenim. Prihodnje leto torej lahko pričakujemo še večjo udeležbo. Vsem tekmovalcem, ki se bodo udeležili republiškega tekmovanja pa še veliko sreče.



Med podelitvijo priznanj

Farmin Inženiring

## Pridobivanje cenejše energije

V splošnem pomanjkanju energije, ki nam iz dneva v dan vse bolj grozi, bomo morali resneje iskati nove vire znanja, zlasti tiste, ki so cenejši in dostopnejši. V svetu so se tega že lotili z vsvo resnostjo in tudi uspehi so že vidni. V Sloveniji smo največ storili na področju vodne energije, medtem ko smo pri iskanju ostalih možnosti naredili bore malo.

Tudi s pridobivanjem bioplina iz hlevskega gnoja se ne moremo posebej pohvaliti, čeprav je postopek navidez zelo preprost. Živalski iztrebki se najprej stekajo v zbirno jamo, od koder jih s črpalno prenesemo do presnavljalnika, kjer se brez kisika in zaradi delovanja bakterij pričnejo presnavljati v biološki plin. Ta se zbira v plinometru in se odvaja do gorilnika.

Ta vir energije je zlasti zanimiv za kmetijstvo, saj bi lahko z zamenjavo klasičnih goriv prihranili precejšnje vsote denarja. Takšne možnosti seveda ne kaže zanemariti, in do tega spoznanja so prišli tudi v delovni organizaciji Farmin inženiring. Poleg hleva Proizvodne in trgovske organizacije Ere so postavili manjšo demonstracijsko napravo. Izvedli so že nekaj uspešnih poskusov, ki jim bodo v pomoč pri nadaljnjem delu.

«V naši delovni organizaciji, ki opremlja farme na ključ,» pravi vršilec dolžnosti direktorja Farmina Ivo Kotnik, «smo zaradi vse večjega zanimanja naročnikov pričeli razmišljati tudi o bioenergiji. Že za mednarodni sejem kmetijskih opreme, mehanizacije in prehranskih izdelkov v Novem Sadu smo izdelali in razstavili miniaturno demonstracijsko napravo za pridobivanje bioplina. Razstavljena miniaturna in naraščanje cen nafte je najbrž glavni vzrok, da imamo danes že precejšnje število naročnikov za proizvodnjo bioenergetske naprave. Največ zanimanja je za naprave z zmogljivostjo nad 100 kubičnih metrov na dan.»

Da bi lahko čimprej zadovoljili povpraševanje kupcev, smo se povezali z nekaterimi delovnimi organizacijami, ki se že več let ukvarjajo z razvojem bioenergetskih naprav. Tako upamo, da bomo že do konca letošnjega leta postavili vsaj štiri naprave, prva pa naj bi stala na eni izmed družbenih farm. Zaradi načrtnega pristopa k izgradnji bioenergetskih naprav pričakujemo tudi pomoč

in sodelovanje znanstvenih ustanov. Tako bi skupno vsaj delno omilili vedno večjo energetske krizo.»

Bioplin je brez dvoma zelo ugodna možnost za delno reševanje energetske težave. Prav zato je zanimivo vedeti, kako ga pridobivamo in za katere namene ga uporabljamo. Boga- te izkušnje na tem področju si je med drugimi pridobil tudi Anton Pocaž: «Bioplin nastaja pri presnavljanju primerno pripravljene živalskih odpadkov. Proces poteka brez prisotnosti kisika v toplotno izoliranih in neprodušnih zaprtih jeklenih, betonskih ali plastičnih posodah. Maso pri stalni temperaturi 35 stopinj in pod močnim pritiskom občasno mešamo. Za kubični meter bioplina potrebujemo 15 do 20 kilogramov živalskih odpadkov. Predelani odpadki izgubijo neprijeten vonj, njihove gnojilne sposobnosti pa se celo izboljšajo. Če poteka presnavljanje pri višjih temperaturah, lahko predelano maso uporabljamo tudi za gojenje planktona in hranjenje rib.»

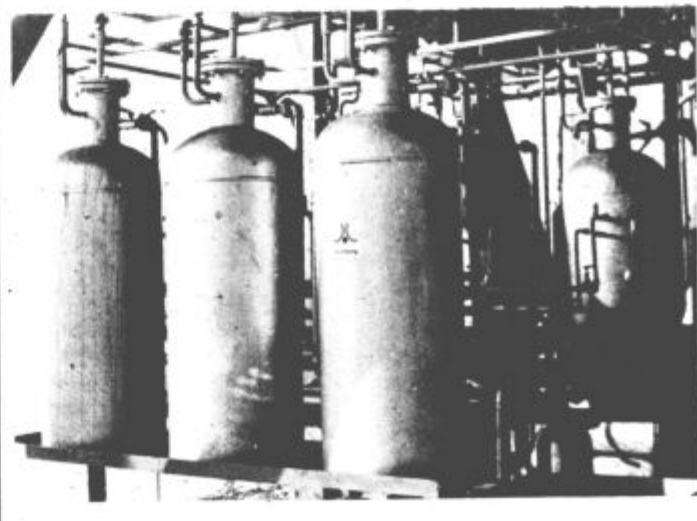
Za vzdrževanje bioprocasa, to je ogrevanje in mešanje mase, porabimo približno 40 odstotkov celotne pridobljene energije. Bioplin je mešanica metana z dodatki ogljikovega dioksi-

da, vodika, kisika in žveplovodika. Za primerjavo še podatek, da kubični meter bioplina nadomesti od 0,6 do 0,8 litra kurilnega olja.

Bioplin lahko uporabljamo v najrazličnejše namene, zlasti pa je primeren za kurjenje plinskih peči, gospodinskih aparatov, agregatov, za grejte gospodarskih poslopj in podobno. Prednost je tudi v tem, da ga lahko komprimiramo in ga uporabljamo v energetske konicah. Ob vsej ekonomičnosti ima tudi druge spremljajoče prednosti kot so zmanjšanje onesnaževanja okolja, večja gnojilna sposobnost predelanih odpadkov ter energetska neodvisnost. Približni izračuni kažejo, da lahko pri današnjih cenah nafte stroške bioenergetskih naprav pokrijemo v petih do sedmih letih.»

Tale zapis o bioplenu ne obravnava vseh podrobnosti, za katere bi morali vedeti vsi, ki bi se odločili za takšen način pridobivanja energije. Namen je bil le, da vas spodbudimo k razmišljanju, še posebej v današnjih kriznih trenutkih. Vse podrobnejše informacije, predloge in strokovne nasvete lahko dobite v delovni organizaciji Farmin v Titovem Velenju. Se več — veseli vas bodo.

B. Mugerle



Poskusna naprava za pridobivanje bioplina

Krvodajalstvo

## Kri darovalo 1882 občanov

Krvodajalstvo je izraz solidarnosti in sestavni del zdravstvene ga varstva. Z darovano krvjo lahko pomagaš sočloveku rešiti življenje. Pretekli teden je občinski odbor Rdečega križa Velenje pripravil petdnevno krvodajalsko akcijo za Zavod za transfuzijo krvi Ljubljana. Kot že mnogokrat doslej so občani ter delovni ljudje Soštanja in Titovega Velenja izrazili solidarnost ter dokazali svoj človeški odnos do sočloveka. V Soštanju je prišlo na odzvem krvi kar 291 krajanov in delavcev, zaposlenih v soštanjskih delovnih organizacijah. V Titovem Velenju pa je darovalo kri 1882 občanov, od tega 718 delavcev Gorenja in 873 zaposlenih na Rudarsko elektroenergetskem kombinatu. Med krvodajalci smo se mudili tudi mi in zabeležili naslednje odgovore.



**Veronika Puc**, Rudarski šolski center: «Obiskujem 4. letnik elektrostrojne šole — jaki tok. V razredu smo se odločili, da se bomo udeležili krvodajalske akcije in darovali kri, saj jo bom morda tudi jaz kdaj potrebovala. Te humane akcije sem se udeležila danes prvič in prepričana sem, da bom darovala kri še večkrat. V Soštanju, od koder sem doma, imamo krajni večkrat možnost darovati kri. Zato bom sodelovala v teh humanih in nadvse pomembnih akcijah tudi v krajevni skupnosti.»



**Ljubomir Pačnik**, Gorenje, tozd Avtopark: «Doma sem iz Slovenj Gradca. Danes sem daroval kri že sedemnajstič. Akcij se udeležujem zato, ker

so človeške in ker z darovano krvjo velikokrat lahko rešim življenje. Morda bo tudi meni prišla kdaj tako darovana kri prav. Na krvodajalskih akcijah sodelujem tudi v krajevni skupnosti. Poleg tega, da opraviim to nadvse humano nalogo, istočasno preverjam tudi svoje zdravje. Krvodajalec bom tudi v prihodnje.»



**Viktorija Kričej**, Gorenje, tozd Stedilnik: «Na odzvem krvi sem prišla petič. Te pomembne človeške tekočine še nisem potrebovala, lahko pa

se zgodi, da mi bo kdaj rešila življenje. Tudi dejavnost Rdečega križa v naši delovni organizaciji je razvejana. Humanim akcijam namenja vso pozornost že vrsto let. Krvodajalka bom tako dolgo, dokler mi bo to dopuščalo zdravje. Današnje krvodajalske akcije se je udeležilo veliko sodelavcev kar dokazuje našo skupno pripravljenost pomagati sočloveku.»



**Zoran Kovačević**, Rudarski šolski center: «Sem dijak 2. letnika poklicne rudarske šole, ko sem zvedel za današnje krvodajalsko akcijo, nisem dolgo okleval. Odločil sem se, da bom daroval kri tokrat prvič. Pridobil sem še nekaj sošolcev in skupaj z njimi prišel na odzvem krvi. Sem tudi član odbora Rdečega križa na šoli. Darovati kri je zame ena od najlepših človeških vrlin. Teh akcij, v katerih lahko izrazi vsak občan svojo solidarnost do sočloveka, se bom še udeleževal. Prostovoljni krvodajalec bi moral postati vsak, ki mu to dopušča zdravje, saj je krvodajalstvo sestavni del zdravstvenega varstva.»

TVD Partizan Mozirje

## Veliko slavlje ob 100-letnici

Na nogometnem igrišču v Mozirju so v nedeljo popoldne pripravili veliko slavlje ob 100-letnici telesne kulture v tem kraju. Skozi kraj je najprej krenila peštrorovka, ki so jo poleg 600 nastopajočih sestavljali še člani konjeniškega kluba, planinci, gasilci, člani ZSAM, nepogrešljiva delavska godba na pihala in mnogi drugi. Na prireditvenem prostoru se je nato pričela osrednja slovesnost, ki so se je udeležili številni gostje, med njimi tudi predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič in predsednik centralnega komiteja ZKS Andrej Marinc, udeleženci pa so v svoji sredi še posebej toplo pozdravili člana sveta federacije in častnega občana občine Mozirje Franca Leskoška-Luka.

Vse skupaj je najprej pozdravil predsednik sveta krajevnih skupnosti Mozirje Karel Kopusar, o bogati zgodovini Sokola in TVD Partizana pa je obširneje spregovoril dolgoletni telesnokulturni delavec Vlado Miklavc. Med slovesnostjo so podelili tudi vrsto priznanj. Najvišjega je iz rok predsednika skupščine občine Mozirje Alojza Plaznika prejela predsednica TVD Partizana Pavla Trogar. Predsedstvo SFRJ je namreč društvo odlikovalo z Redom zaslug za narod s srebrnimi žarki. Posebno priznanje Partizana Slovenije je društvu podelil predsednik slovenskega Partizana Marko Mrak. TVD Partizan Mozirje pa je ob svoji 100-letnici podelil spominske plakete Mitji Ribičiču, Andreju Marincu, ZTKO Slovenije, Partizanu Slovenije in ZTKO Mozirje.

Uradnemu delu je sledila telovadna akademija med katero se je več kot 2000 gledalcev od vsepovsod predstavilo preko 600 nastopajočih, ki so prisotnim prikazali vse vrste prvin telesne kulture. Navdušili so najmlajši iz vrtec, pionirke in pionirji, mladinke in mladinci, akademijo pa so sklenile telovadke Partizana Gabeje in nekatere najboljše slovenske telovadke z nekaj elementi vrhunske telovadbe, vse skupaj pa so gledalci burno pozdravljali. Skupni zaključni nastop vseh nastopajočih je samo še potrdil neomajno pripadnost naši družbi in njenim idealom ter obenem napovedal še večji razmah telesnokulturne dejavnosti v Mozirju in v Gornji Savinjski dolini v celoti.



Med gosti na slovesnosti so bili tudi član sveta federacije in častni občan mozirske občine Franc Leskošek-Luka, Mitja Ribičič, Andrej Marinc in drugi.



Nastopajoči so prikazali vse prvine telesne kulture

Sto let telesne kulture v Mozirju

## Vedno v boju za napredek

Letos mineva sto let od ustanovitve Savinjskega Sokola v Mozirju. Ob tem visokem jubileju pa ne bo deležno slavlja le Mozirje. Zagotovo zgodovinski pomen in veljava Savinjskega Sokola segata daleč izven krajevnih meja. Po starosti je namreč drugi v Sloveniji in prvi na Štajerskem, velja pa upoštevati tudi dejstvo, da je nastanek in razvoj Sokola neločljivo povezan s takratnimi razmerami, z bojem proti raznarodovalni politiki nemškega meščanstva in s krepitvijo narodnostnega prebujanja Slovencev.

Odraz razgibane politične dejavnosti na Slovenskem je bila tudi bogata in vsestranska društvena dejavnost v Mozirju od leta 1874 do 1893. Starejša in mlajša generacija sta imeli obilo skupnih ciljev, predvsem pa sta si bili enotni v najpomembnejšem — v

literarnem, družbenem in političnem prebujanju naroda. Društva in čitalnice so bile v tem boju nenadomestljive. Zgodovina Savinjskega Sokola sicer ni povsem popolna, vseeno pa se je v starih kronikah trga Mozirje ohranilo veliko zanimivih podatkov.

Že pred letom 1882 je v Mozirje prihajal na letovanje znani zagrebški zdravnik dr. Josip Fon, ki je bil tudi starosta zagrebškega Sokola. Bil je zato prvi pobudnik ustanovitve Sokola v Mozirju. Njegova napredna misel je padla na plodna tla in mozirski narodnjaki so leta 1881 ustanovili pripravljalni odbor, v katerem so bili tudi člani v Vrnskega in iz Braslovca. Odbor je pripravil društvena pravila, ki jih je cesarska namestnija v Gradcu potrdila 29. maja 1882, ustanovni občni zbor pa so opravili 8. septembra

istega leta. Na tem zboru so za častna člana Savinjskega Sokola izvolili dr. Josipa Fona in dr. Josipa Juraja Strossmayerja, ustanovitelja Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti. Kasneje sta častna člana postala še Franjo Štifter iz Solčave, sicer bivši univerzitetni profesor v Rusiji ter zaslužni domačin Marko Lipold. V članstvo so se vpisali tudi vidni politični in javni delavci, kot so Mihael Vošnjak, dr. Josip Sermec in drugi. Dve leti po ustanovitvi so člani Savinjskega Sokola razvili prapor, izreden izdelek čeških obrtnikov. Prapor so zavedni Mozirjani skrbno varovali. Tako je uspešno preživel obe svetovni vojni in je še danes v ponos vsemu kraju. Ob razvitu so pripravili izredno slovesnost, ki so se je udeležili predstavniki Prage, Zagreba, Gorice, Trsta, Ljubljane in številnih drugih slovenskih mest.

Sokolsko društvo v Mozirju je vseskozi več ali manj aktivno delovalo. V njegovem okvirju je delovala tudi bogata knjižnica, člani so se marljivo ukvarjali z gledališko dejavnostjo, kot poseben oddelek pa so v Sokolu vrsto let v prejšnjem stoletju delovali gasilci. Močno razvejano delo je seveda terjalo primerne prostore. Dolgo časa so namreč člani telovadili in se pripravljali na igre na dvoriščih, skednjih in drugod, zato so se zavzeto lotili izgradnje svojega doma. Napori so obrodili sadove leta 1934, ko so dogradili telovadnico z malo dvorano in gledališkim odrom. Pestro in množično dejavnost Sokola je prekinila druga svetovna vojna. Velika večina članov

se je odzvala klicu domovine in iz vojne vihre se ni vrnilo 23 članov mozirskega Sokola.

Obnova domovine telesne kulture v Mozirju ni zavrla. Še več ljubitelji telovadbe so že leta 1946 ustanovili novo društvo. Tako se je vanj včlanilo 130 krajanov, ki so prizadevno vadili in že leta 1947 je izbrana vrsta nastopila v Pragi ter leto kasneje v Beogradu. V tem letu so se množično lotili tudi izgradnje športnega igrišča, leta 1952 pa se je društvo preimenovalo v TVD Partizan. Za obsežno dejavnost je bil telovadni dom kmalu pretresen in leta 1956 so pričeli dom obnavljati in dograjevati. Namenu so ga izročili leto kasneje, ko so slavili 75-letnico društva, ob tej priložnosti pa so razvili tudi nov prapor. V teh letih je bila društvena dejavnost izredno razgibana. Člani so se izkazali s protovoljnimi delom, z množičnostjo in s tekmovalnimi dosežki.

Najboljši tekmovalci so društvo uspešno zastopali na številnih tekmovanjih po vsej državi in dosegli nekaj vidnih uvrstitev tudi v zveznem merilu. Tudi v zadnjem obdobju delo društva ni zamrlo. Z velikimi napori vseh članov so zgradili vrsto športnih igrišč, postavili so vlečnico, pridno vadili in nastopali, ob tem pa pripravljali tudi vrsto drugih prireditev.

Ob visokem jubileju so lahko na svoje delo upravičeno ponosni. Vsekakor so dostojni nasledniki slavni sokolskih prednikov. Bogata zgodovina in izredni dosežki pa so obenem tudi obveza za še boljše delo v prihodnje.

Vegrad

## Prikazali svoje dosežke

V Vegradu so pripravili pred dnevi strokovno posvetovanje, na katerem so prikazali svoje dosežke na področju računalništva v statiki. Posvetovanja se je udeležilo 25 projektantov iz različnih slovenskih in jugoslovanskih projektantskih delovnih organizacij.

Na posvetu so predstavniki Vegrada prikazali celoten statični izračun za konstrukcije Vemont, ki ga izvajajo s pomočjo računalnika. Račun je izdelal inštitut za konstrukcije, potresno inženirstvo in računalništvo in je prvi primer takšnega izračuna pri nas. Na tem posvetu so prikazali možnosti upo-

rabe tega programa in sploh računalnika pri projektiranju v gradbeništvu. Postavljenih je bilo nekaj konkretnih vprašanj, ogledali pa so si tudi proizvočajno.

Tako organizatorji kot gostje tega posvetovanja so bili zadovoljni, saj so močno razširili svoje strokovno znanje. Dosežki se je pogosto dogajalo, da projektanti s konstrukcijami Vemont niso želeli projektirati, ker so ta sistem prelobo poznali.

Podobna strokovna srečanja bodo na Vegradu pripravili tudi v prihodnje.



Doslej so projektanti Vemont sistem premalo poznali

Med mladimi na RŠC

## Premalo prizadevni pri uresničevanju nalog

V mladinsko organizacijo na Rudarskem šolskem centru so vključeni vsi dijaki iz prvega do četrtega razreda. Zaradi velikega števila učencev delujeta na tej šoli kar dve osnovni organizaciji ZSMS.

Mladinska organizacija na Elektrokovinarski šoli šteje okoli 1100 dijakov. Žal, prizadevno sodelujejo pri uresničevanju načrtovanih nalog le predstavniki razrednih skupnosti in mladi člani ZK. »Ko ocenjujemo naše delo v preteklem letu, z rezultati ne moremo biti zadovoljni. Delovni program je bil zelo pester in obsežen le na začetku šolskega leta. Takrat ga namreč sestavi-

je s šolskim športnim društvom in skupaj z njim organizira vrsto medrazrednih in društvenih športnih tekmovanj. Člani komisije za učni uspeh se sestajajo ob vsaki redovalni konferenci, pregledajo učne uspehe ter naredijo grafikon. Za kar najtesnejše stike med dijaki in profesorji skrbi komisija za samoupravne odnose. Pomaga pa tudi pri reševanju nastalih težav. Dejavnost komisije za SLO in družbeno samozaveščito je zelo ozka, saj deluje le ob akcijah Nič nas ne sme presenetiti. Vsako leto člani osnovne organizacije ZSMS Elektrokovinarske šole sodelujejo na zveznih, republiških in lokalnih delovnih akcijah. Kandidate za to mladinsko dejavnost izbere komisija za mladinske delovne akcije v tej organizaciji.

Vendar vse le ne gre tako rožnato, kot je to videti na prvi pogled. Vrsta težav ovira mnogo boljše delo mladih elektrokovinarske šole. Vendar, kot pravi predsednik Matjaž Zagoričnik, te niso edini krivec za njihovo nedelo: »V našo mladinsko organizacijo je vključenih veliko članov, zato je vse načrtovane naloge težko uresničiti. To težavo bomo poskušali rešiti tako, da bomo našo osnovno organizacijo delili na dve. Obveščenos mladih na rudarskem šolskem centru je že dalj časa naša črna točka. Svoje naredita dvoizmenski pouk in praksa. Oglasne deske, ki so namenjene obveščanju, si vsak mladinec ne pogleda vedno dovolj dobro. Na mladinskih sestankih naj bi se vsi člani sešli ob sredah. Večina med njimi je vozačev, ki po končanem pouku odhite na svoje domove, zato tudi ta možnost boljšega obveščanja pade v vodo. V 45 minutah, kolikor jih imamo na voljo, pa tudi ni mogoče kaj dosti narediti.« je opravičeval nedelo članov Matjaž Zagoričnik in nadaljeval: »Res pa je, da se vsi dijaki pri uresničevanju načrtovanih nalog ne vključujejo dovolj prizadevno. Premalo so resni in odgovorni, zato tudi ni zelenih uspehov.« Mlade pa ovirajo pri delu v mladinski organizaciji še šolske obveznosti, ki jih ni prav malo.

Glavno skrb v letošnjem delovnem programu bodo člani osnovne organizacije ZSMS Elektrokovinarske šole na Rudarskem šolskem centru namenili kulturi, športu, idejnopolitičnemu izobraževanju, seveda pa ne bomo zanemarili ostalih dejavnosti, predvsem pa ne učnega uspeha, saj kot pravijo je dober učenec tudi prizadeven mladinec.



Matjaž Zagoričnik

mo, določimo nosilce načrtovanih nalog in roke. Ob koncu leta pa vedno znova ugotavljamo, da nismo vsega naredili. Kljub prizadevanjem članov predsedstva in mentorja, peščica 40 dijakov ni kos vsemu,« je povedal predsednik te mladinske organizacije Matjaž Zagoričnik.

Delo mladinske organizacije so mladi na tej šoli razdelili na komisije, saj tako lahko najbolje preverjajo opravljeno delo. Največ pozornosti so člani osnovne organizacije ZSMS elektrokovinarske šole namenili kulturi, zanemarjali pa seveda niso tudi športne dejavnosti. Delo celotne organizacije vodita širše predsedstvo, ki ga sestavljajo predstavniki razrednih skupnosti, ožje predsedstvo pa šteje okoli 10 članov. Med komisijami so bili najprizadevnejši mladi kulturniki, člani kulturnega društva Anton Aškerc. Ob pomembnejših praznikih pripravijo kulturni program, za dan mrtvih pa so preteklo leto pripravili recital na Graški gori. Naloga komisije za idejnopolitično dejavnost je obveščanje članov o delu osnovne organizacije ter določiti mladince, ki se bodo udeležili seminarjev. Komisija za šport se že vrsto let tesno povezu-



Upravni odbor sokolskega društva ob njegovi 50-letnici leta 1932.

Kulturno-umetniško društvo Lipa Konovo

# Kultura sestavni del življenja kraja

Med krajevne skupnosti v Saleški dolini, kjer se lahko pohvalijo z zelo pestro in razgibano kulturno dejavnostjo, je gotovo treba uvrstiti tudi krajevno skupnost Konovo. Čeprav je to najmlajša krajevna skupnost v občini, še ne stara deset let, pa ima danes vendarle že društvo, ki združuje štiri sekcije oziroma skupine.

„Ob ustanavljanju naše krajevne skupnosti v letu 1973 smo poudarjali, da mora poleg političnega, komunalne in drugega dela zaživeti tudi kulturno življenje v kraju da je treba dvigniti kulturno osveščenost ljudi.“ Tako je dejal predsednik krajevne konference SZDL Konovo Karli Stropnik pred dnevi, ko smo se zbrali v prostorih novega doma na krajšem kulturnem sestanku, da bi pregledali dosedanje delo društva. Poleg predsednika KUD Lipa Maks Cigaleta, so prišli tudi vodje vseh sekcij.

Kulturno društvo na Konovem združuje danes nekaj več kot 60 krajanov vseh starosti, ki so po zanimanju razdeljeni v štiri sekcije: pevsko, dramsko, tamburaško in literarno. Društvu so lani dali ime Lipa. Tako so poimenovali tudi prvo številko literarnega glasila, ki so ga izdelali v tem letu. Lipa, to staroslovansko drevo je nekakšen simbol njihove krajevne skupnosti. S simbolično zasaditvijo tega drevesa leta 1974 (24. marca) so krajanje uradno označili začetek delovnih akcij za boljše urejenost kraja in izgled kraja oziroma za uresničevanje delovnega programa krajevne skupnosti.

Jože Martinšek, eden od pobudnikov ustanovitve novega društva je dejal, da se je najprej zbralo nekaj možakarjev, ki radi pejo, nagovorili so še druge in nastal je moški pevski zbor. Ob ustanovitvi je imel 18 članov, ker niso imeli vseh potrebnih glasov, so k zboru pritegnili še ženske in nastal je mešani pevski zbor z 31 pevkami in pevci. Toliko jih ima še danes. Prvi nastop so imeli za dan mladosti leta 1974. Zbor je nato nastopal na vseh prireditvah v kraju, pa tudi izven njega.

Toda zakaj ne bi imeli še kakšen ansambel, so si dejali na Konovem. Navdušili so se za tamburaše.

„Tamburaško sekcijo smo ustanovili v začetku leta 1976.“ je dejal Lojze Ramšak, njen vodja. Instrumentov nismo imeli, zato smo najprej začeli s teoretičnim poukom, hkrati pa razmišljati, kako bi si kupili instrumente. Sami smo zbirali denar, pomagala nam je tudi krajevna skupnost in leta 1977 smo že imeli težko pričakovane instrumente. To je pomenilo tudi zeleno luč, da smo lahko začeli praktične vaje. Za našega mentorja smo dobili Viktorja Hladina, ki vodi tamburaško skupino pri Saleški folklorni skupini. Osemnajst se nas je zbralo in pridno smo vadili. Od takrat smo imeli že veliko nastopov. V krajevni skupnosti smo sodelovali na vseh praznikih, imeli smo samostojne nastope tudi v drugih krajevni skupnosti v občini in izven nje. Najbolj veseli in ponosni pa smo bili lani, ko so nas povabili na republiško tamburaško srečanje v Cirkovce na Dravskem polju, kjer je nastopilo kar dvanajst skupin.“

Danes ni prostave brez posebnih literarnih točk. Iz te potrebe so se literati na Konovem vezali v literarno sekcijo. Sekcija

so uradno ustanovili, ko so dobili na Konovem nov dom. Njen vodja je Stane Gradišnik. Sad dosedanjega dvehletnega dela je glasilo Lipa, ki so ga izdali 24. marca letos, ob 8. obletnici ustanovitve krajevne skupnosti. V glasilo so prispevki domov sekcije, pa tudi drugih krajanov.

Nadsvse zagnano je na Konovem tudi delo dramske sekcije, ki so jo ustanovili takoj po lanski otvoritvi doma. Vanjo je vključenih 15 krajanov, vodi pa jo Tone Žerdoner. Tudi člani te sekcije so se želeli čimprej predstaviti krajanom. Marljivo so začeli hoditi na vaje in aprila letos so se krajanom predstavili z veseligrim Poročil se bom s svojo ženo. Dvorana na Konovem je bila polna, gledalci nadsvse zadovoljni, s tem pa tudi igralci na odru. Medtem so nastopili že v treh krajevni skupnosti v občini in povsod so bili gledalci zadovoljni z nastopom ljubiteljev odra s Konovega.

Takšen je kratek pregled delovanja kulturnega društva Lipa Konovo. Na začetku so bili brez vsega. Niso imeli prostorov, tamburaši so bili brez instru-

mentov in notnega gradiva vsi so brez denarja. Pomagali so si tako, da so prirejali veselice, prodajali karte na raznih prireditvah, prodajali so tudi značke, koledarje. . .

Pomagala jim je tudi krajevna skupnost in tako so vendarle lahko „živali“. Pomembno prelomnico za delovanje društva pa je pomenil njihov dom, katerega so tudi člani društva pomagali graditi prostovoljno. V njem imajo sedaj prostore, možnosti za vaje, nastope.

Program dela so poslali tudi ZKO Velenje, in tako dobili nekaj denarja tudi od ZKO za delo. Zato smelo gledajo tudi naprej.

„Želja vseh nas je, da bi povečali število članov v posameznih sekcijah. Zlasti vabimo še več mladih.“

Se bolj kot številčno pa moramo dvigniti kakovostno raven v teh sekcijah. Mislim, da smo obogatili in popestrili delo in življenje naše krajevne skupnosti, zato sem prepričan, da bomo naše kulturno delo še bolj uspešno nadaljevali tudi v prihodnje.“ je dejal za konec predsednik društva Maks Cigaleta.



Sedaj, ko imajo dom so povsem drugačne možnosti za delo

70 let Ivana Marina

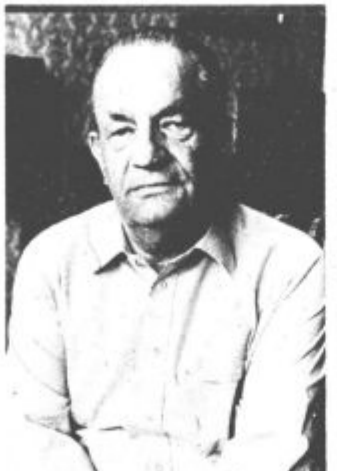
## „Hodim jih pod okno poslušat“

Na 25. maj — Titov rojstni dan in dan vseh mladih Jugoslovanov praznuje svoj rojstni dan, letos je bil že 70. tudi Ivan Marin. Obiskali smo ga dan pred praznikom. Za seboj ima pestro življenje, ki ga je do dobrega prekalil s trdim delom v rudniku, kjer si je služil vsakdanji kos kruha, kakor tudi z dolgoletnim, prizadevanjem delom pri velenjski rudarski godbi: Ivan Marin je človek, ki ga dobro poznajo vsi Velenjčani. Še posebej ljubitelji godbe. Že od mladih nog se je naš sogovornik zapisal glasbi, zanjo živel in v njej našel svoje zadovoljstvo. Navdih zanjo je našel pri svojih bratrancih. »Kot 12 letni fant sem začel igrati kitaro. Sila mi je bila všeč. Prepeval sem tudi v pevskih zborih,« je začel pripovedovati.

In kam sega začetek njegove ustvarjalne glasbene poti? V rudniku Rtanj. V Trbovljah. Od koder je doma, je bilo v tistih njegovih mladostnih letih težko najti delo. Zato je odšel iskat svoj zaslužek v rudnik Rtanj. Tam so ravno takrat ustanavljali pihalno godbo. Ivan se je prijavil na razpis in bil takoj sprejet. Od takrat dalje se je Ivan z dušo in telesom, kot radi pravimo, zapisal glasbi za pihalni orkester. »Igral sem trobentno. Rudarji sem sedem let. Med tem časom sem delal tudi v rudniku Bor, ki je bil takrat pod francosko oblastjo. Tudi tu so imeli svoj simfonični orkester, v katerem sem igral prvo trobentno. Tu sem ostal le malo časa, saj sem imel v Trbovljah bolno mater. Tako sem se vrnil v rodni kraj,« je pripovedoval.

Ob njegovem povratku nazaj se delovale v Trbovljah kar tri godbe. Vendar naš sogovornik nikjer ni imel sreče. Končno so ga v svoje vrste privabili sokolski pihalni godbeniki. Ponudbe se je oprjel z obema rokama, saj mu je ta zvrst glasbe pomenila vse. Izkušnje in velika naderjenost sta mu pripomogla, da je postal kmalu podkapelnik. To je bilo leta 1938. Tik pred pričetkom druge svetovne vojne je prevzel tudi dirigentsko palico. Prišla je vojna vihra, z njo pa so razpadle tudi vse tri pihalne godbe.

Godbeniki so odšli vsak na svoj kraj, ena skupina pa se je pridružila osvobodilnemu gibanju v Gornji Savinjski dolini. 45 glasbenikov je igralo na raznih partizanskih mitingih, povsod tam, kjer je bila huđe boje 4. operativna cona. Med pihalnimi godbeniki je bil tudi Ivan Marin. Leta 1945 je postal podkapelnik te partizanske godbe, ki je skupaj s kapelni-



kom prirejal partizanske pesmi za svoj pihalni orkester. Njegova glasbena pot se je po vojni vzpenjala še bolj strmo. »V Soštanju sem prišel leta 1946 iz Trbovelj in takoj prišel na čelo pihalne godbe tovarne usnja. V njej so takrat igrali le starejši možakarji.

Moja prva večja naloga je bila pričeti delati z mladimi. Zbral sem 25 fantov, trdo prijel za delo in po enem letu žel z njimi prve uspehe. To je bilo prvo garaško delo. Poleg redne službe sem ves prosti čas namenil glasbi. Z godbo sem delal tudi po šest ur na dan,« je s ponosom povedal. Ves njegov trud je bil bogato poplačan.

Leta 1957 so ga velenjski godbeniki povabili medse. Tudi tu je našel le starejši muzikante. Treba je bilo pričeti vse znova. Ivan se je dela lotil z vso resnostjo, zagnanostjo, saj ga je tovrstna glasba v celoti prevzela. Zivel je zanjo. Kot sam pravi, mu je pomenila več kot družina. V Velenju si je z muziko prislužil prve denarce. Takole pripoveduje o začetkih, danes že v svetu poznane velenjske rudarske pihalne godbe: »Na rudniku smo naredili plakate, na katerih smo seznanili občane z našim deom in vabili starše, da pripeljejo svoje otroke.

Strogost, red in disciplina na vajah sta Ivanovim mladim glasbenikom ob letu dni prinesla že prve uspehe. Točno ob letu dni so se mladi godbeniki velenjskemu občinstvu prvič predstavili. Koncert je privabil v staro kinodvorano mnogo obiskovalcev, ki so bili nad igranjem mladih nadsvse navdušeni. »Užival sem, ko sem videl, da me moji učenci poslušajo in iz dneva v dan napredujejo. Ni večjega plačila za vložen trud, kot prav to,« je radostno dodal. In uspel je. Danes s ponosom gleda na vsa priznanja, ki jih je prejela godba, in on sam na mnogih gostovanjih širom domovine. Velenjski godbeniki so prirejali koncerte tudi izven naših meja. Le kako ne bi s ponosom gledal na vsa prejeta priznanja, saj ve, da trud, prosti čas, ki ga je namenil le glasbi, ni bil zaman in da je k napredku prispeval levji delež sam.

Poleg vsega je Ivan še vedno našel čas za komponiranje. Svinčnik in note v žepu so bile njegov večni spremljevalec, pa naj bo na cesti, vaji ali doma. Poleg priredb nekaterih pesmi za pihalni orkester, mu je najbolj prišla k srcu koračnica. Zato je nekaj teh »zložil« tudi sam. Njegovo prvo resno delo je bilo koračnica mladinskih delovnih brigad Šamac-Sarajevo. Velenje se je takrat razvijalo in hitro širilo. Zato je Ivan graditeljem namenil koračnico Pozdrav graditeljem Velenja, ki so jo občani preimenovali v himno Velenja z naslovom Pozdrav

Velenju. Poleg tega je napisal koračnico za rudarje z naslovom Glasbeniki pojo.

Ivan je »izuril« svoje fante tudi tako, da so med igranjem peli, kar še do takrat pri nas ni bilo v navadi. Njegovo nadsvse ustvarjalno glasbeno pot je leta 1964 prekinila bolezen. Od takrat dalje nadaljuje njegovo delo pri rudarski pihalni godbi njegov sin.

O njegovem bogatem, pestrem in nadsvse zanimivem delu priča tudi zajeten album slik s koncertov, nastopov, gostovanj, ki ga skrbno hrani. Pa ne le slike. Tudi številna priznanja, diplome, ki jih je Ivan prejel za tako ustvarjalno delo na kulturnem področju so zavidanja vredna. Med vsemi je naš sogovornik najbolj ponosen na Red dela s srebrnim vencem, ki mu ga je poklonil tovariš Tito. Letos pa je Ivan Marin prejel priznanje kulturne skupnosti Velenje, in sicer Napotnikovo značko, za dolgoletno in uspešno življenjsko delo na kulturnem področju pa najvišje priznanje Napotnikovo plaketo.

»Še sedaj bi pisal pesmi za pahalno godbo, vendar mi tega moje zdravje ne dovoljuje. Čeprav sem upokojen, imam malo časa. Se vedno mi pomeni godba vse. Danes živim s pihalno godbo tako, da hodim pod okno poslušat, kako igrajo moji fantje na vajah, hodim z njimi in se veselim vsakega uspeha. Teh pa je v zadnjih letih vedno več, ne samo doma, ampak tudi v svetu. Seveda tudi fantje ne pozabljajo nanj. Med drugim ga obiščejo vsakega 25. maja in mu pod oknom zaigrajo nekaj koračnic. Ta gesta je Ivanu Marinu najlepša zahvala za njegov trud in potrpljenje, ki ga je imel z njimi vseskozi, ko je držal v rokah dirigentsko palico. To pa tudi še danes prime v roke. Resda samo za trenutek, kot je bil to primer med petkovim koncertom godbenikov iz partnerskega mesta Esslingen. Ko so godbeniki zaigrali njegovo koračnico, je njihov dirigent povabil Ivana Marina na oder in gotovo se je v mislih znova vrnil v leta, ki jih je preživel na odru.

## SREČANJE

# Marija Hostnik

Prav gotovo jo je srečal že vsak polnoleten občan velenjske občine, saj se je moral ustavit v matični službi, kjer izdajajo osebne izkaznice, prijavljajo rojstva, poroke, smrti, vodijo knjigo državljanstev ter izdajajo še vrsto drugih potrdil. Vse to vodi za občane velenjske občine vse od leta 1957, ko se je zaposlila na takratni občini v Soštanju, Marija Hostnik.

O sebi Marija ne želi govoriti, pogovor pa je spročen, kadar govori o delu. »Delam z ljudmi, kar je prijetno. Ker sem v občini že 25 let, jih zelo veliko poznam. Spremljam njihovo življenje, ki je del matične službe. Mnoge sem zabeležila v knjigo porok, potem sem beležila rojstva otrok, ki se sedaj tudi že poročajo in imajo svoje otroke.

Vsaka poroka je za matičarja nekaj posebnega, nekaj povsem novega. Prav vsako sprejemam drugače. Prav ob vsaki sem vesela, še bolj pa sem vesela, če kasneje vidim, da je zakon srečen.

Tudi rojstva spremljam z zadovoljstvom, zato pa je za matičarja toliko težja izdaja mrljskih listov. V matičnem uradu se ustavljajo svoji umrlj, ki včasih pripovedujejo pretresljive zgodbe, še posebej če umirajo mladi starši ali otroci. Tudi matičarju je ob tem zelo hudo.

Se veliko je pripovedovala o svojem delu, odgovori na vprašanja o njenem življenju pa so bili kratki. Poudarjala je, da ni naredila nič takega, kar bi veljalo posebej omenjati.

Pa vendar je bila še zelo mlada, ko je bila aktivna skojevka in se na ta način vključevala v akcije za obnovo porušene domovine. Sodelovala je tudi v večjih zveznih mladinskih delovnih akcijah; med drugim pri izgradnji proge Samac-Sarajevo. »To seveda ni nič posebnega,« pravi Marija. »saj smo bili takrat skojevci skorajda vsi mladi. Naša naloga je bila, da se vključimo v izgradnjo domovine, saj smo le tako ustvarili pogoje za lepšo prihodnost.«

Leta 1948 je bila Marija Hostnik sprejeta tudi v zvezo komunistov, leto kasneje pa je dobila ponudbo za službo republiškega ministrstva za notranje zadeve. Udeležila se je seminarja za delavce matičnih

služb in v naslednjih letih je bila matičarka v različnih krajevni Dravske doline.

Že več kot 30 let je Marija Hostnik matičarka. Delo opravlja z velikim veseljem in zadovoljstvom, saj poudarja, da kaj drugega sploh ne bi želela delati. Včasih se ji zdi, kot da se je poročila s svojim delom.

Pa vendar tudi na tem delovnem mestu ne gre brez težav. Z ljudmi Marija rada dela, pa



Marija Hostnik

vendar včasih nastopijo nesoglasja. Knjige rojstev in državljanstev smo v obdobjih po vojni vodili na več različnih načinov in od posameznih obdobjih običajno svoje dokumente. Tega pa nekateri ne morejo razumeti, saj menijo, da če so se enkrat preselili v občino Velenje, bodo tukaj dobili vse od rojstnega lista do potrdila o državljanstvu in tako naprej. To pa seveda ni mogoče. Mnoge dokumente občani namreč dobijo tam, kjer so živeli prej oziroma, kjer so živeli njihovi starši.

Do oktobra prihodnjega leta morajo matične službe zamenjati vse osebne izkaznice, torej jih čaka zelo veliko dela. »Zelo veseli bomo, če se bodo občani že sedaj odločili za zamenjavo in ne bodo čakali na zadnje dni, ko bo gneča gotovo velika,« je dejala.

O Mariji Hostnik smo zapisali samo o svojem delu, ki ga opravlja z največjim veseljem skrbno in vestno že več kot 30 let.

Mira Zakošek

Hortikultura Titovo Velenje 82

## Kako uredimo koritca ob ograji balkona

(Nadaljevanje in konec)

Poglejmo sedaj, kaj bi nasadili v koritca ob ograji balkona. Praviloma bi se morali podrediti ulični ali vsaj hišni skupnosti ter obsaditi vse balkone in istem nadstropju enako. Tako bi bil namreč dosežen najlepši učinek. Žal je to pri nas težko, zato ker veliko stanovalcev nima rož na balkonih.

Izbor rastlin je dokaj ustaljen. Največkrat pa so na balkonih in oknih pelargonije bršljanke, predvsem sorta Ville de Paris, ki cvetijo v dveh odtenkih in sicer v rožnatem s temnejšimi žilami in v rdečem. Obstajajo še številne druge vrste med katerimi so mnoge zelo mikavne npr. Dark Red Irene, Amethyst, Verbesserte Goetz in druge.

Če želimo svoje pelargonije še polepsati lahko uporabljamo zaviralne hormone, med katerimi je najbolj znan Cycocel. Z njim škropimo že ukoreninjene potaknjence, čez tri mesece po prvem škropljenju pa postopek ponovimo. Tako negovane rože imajo temnejše liste, zgodnejše cvetove in lepšo rast.

Naslednja rastlina, ki jo prav tako pogosto srečujemo v koritcih na balkonih, je petunija. Petunija je trajnica, vendar jo gojimo enoletno. Poznamo pokončne in viseče petunije v različnih barvnih odtenkih. Vse potrebujejo veliko sonca. Balkonske petunije potrebujejo krepko zemljo in redno gnojenje s tekočimi gnojili, sicer popustijo v

cvetenju. Odcvele poganke sproti odrežemo.

Na balkonu pa ni nujno, da imamo le eno vrsto rastlin. V širok zabojček lahko posadimo na primer kombinacija treh petunij (Pendula Alba), tri bršljanke, (Lachsoenigin), dve čevljevka (Calceolaria integrifolia) in dva heliotropija (Heliotropium Arborescens Marine).

Ustrezne rastline najdemo tudi za polsenčen balkon na vzhodni ali na zahodni strani in za balkon na severni strani. Na polsenčen balkon nasadimo v ospredju maybevo zvončnico v ozadju pa vodenke ali ciganke. Na balkonu, ki je na severni strani pa najdemo mesto fuksije ter gomoljne begonije.

Balkone seveda lahko zasadimo tudi sezonsko. Pozimi uporabljamo manjše zimzelene rastline, za poletje pa trajnice, ki so pač napreda v naših trgovinah in rastlinjarkah.

Omenili smo le nekaj možnosti in le nekaj rastlin, saj smo članek namenili predvsem tistim, ki za balkonske ureditve doslej niso imeli dovolj časa in možnosti. Vsi drugi pa boste prav gotovo pogledali v kakšno od številnih knjig naših priznanih strokovnjakov, kjer se boste z balkonskimi zasaditvami, z varstvom in nego rož, podrobneje seznanili. Ena od takšnih knjig je Sobne, okenске in balkonske rastline, ki sta jo spisala France Vardjan in Joco Čermak in iz katere smo si tudi mi izposodili nekaj misli.

# Naši osmošolci v šolskem letu 81/82



## 8. a OŠ Veljka Vlahovića Titovo Velenje

Prva vrsta: Jože Borovnik, Robi Krajnc, Milan Verdelj, Alenka Kos, Stojana Gregorn, Vojka Tajnik, Tjaša Pečnik, Damjana Irnar, Ema Postružin, Katja Kolbl, Robi Sešel; druga vrsta: razrednik Ignac Zebec, Matjaž Letonje, Janez Kuzman, Zdenko Lamot, Vojko Sešel, Franci Božič, Marta Pušnik, Marjana Špegelj, Brigita Lamot, Marjeta Jelen, Dušan Vedernjak, Herman Samec; ravnateljica Marija Žužek; tretja vrsta: Roman Zajc, Vlado Atelšek, Srečko Pritrznik, Nevenka Gričar, Nataša Dolejši, Istok Pevec, Darja Krištof, Mateja Gerčar.



## 8. b OŠ Mozirje

Abecedni seznam: Bernard Enci, Ivo Hrastnik, Branko Hriberšek, Edvard Kostič, Matjaž Krajner, Branko Kramer, Jože Melavc, Drago Petek, Goran Polak, Marjan Pustoslemšek, Filip Strnišnik, Jurij Šumečnik, Sonja Budna, Magda Časl, Helena Goličnik, Marjana Gostečnik, Milena Gostečnik, Darja Kolar, Magda Maze, Marija Mikek, Lidija Podlesnik, Rozika Podvratnik, Agata Praznik, Boža Rosenstein, Metka Šumečnik, Nežka Usar, Bernarda Verbuč, Marta Zager in razredničarka Ivica Kovačič.



## 8. b OŠ Veljka Vlahovića Titovo Velenje

Prva vrsta: razredničarka Majda Petrovski, Anton Dežan, Karmen Učakar, Anita Caf, Cvetlana Sežjovič, Marjana Paterneš, Vlasta Zebec, Jasna Kralj; druga vrsta: Andrej Robida, Rajko Sotler, Matjaž Cviki, Robert Bosilj, Janez Mayer, Boris Plavčak, Stanko Črep, Martina Koželjnik, Marjana Ramšak; tretja vrsta: Bojan Salomon, Vlado Cigale, Zoran Učakar, Iztok Sagmeister, Mirko Avberšek, Štefan Vidonja, Jasna Jakopec, Duška Merc, Polona Bastelj, Romana Golčman; četrta vrsta: Rok Zidarič, Francka Veršec, manjkata Franja Nareks, Mateja Globačnik.



## 8. c OŠ Mozirje

Abecedni seznam: Božidar Gostečnik, Matjaž Jerič, Janez Kaker, Janez Krivec, Anton Korenjak, Milan Pistotnik, Franc Praznik, Janez Reberšak, Tomaž Rozoničnik, Tomaž Sedovšek, Srečo Tkavc, Robert Trbovšek, Jurij Ugovšek, Janez Venišnik, Vlasta Bele, Marija Brezovnik, Darja Brinovšek, Marjana Goltnik, Branka Irman, Katarina Jevšnik, Viljema Marovt, Antonija Pečnik, Marija Petkovnik, Stanislava Rakun, Marjeta Rozoničnik, Andreja Sedmak, Nada Strašek, Suzana Šipoš, Marjana Zagožen in razredničarka Tatjana Ermenc.



## 8. a OŠ Mozirje

Abecedni seznam: Marjan Bezovšek, Drago Fürst, Lovro Hribernik, Sašo Jeraj, Sašo Juvan, Marko Markuš, Peter Pečnik, Matija Petrin, Franc Punčuh, Aleksander Sedovšek, Franc Slatinšek, Jakob Vačovnik, Robert Zunter, Jožica Brezovnik, Lilijana Fatič, Hermina Hribersek, Anica Kramer, Petra Marolt, Jolanda Pistotnik, Nataša Pungeršek, Marija Reiter, Andreja Ropotar, Milena Sevšek, Tatjana Šramel, Bojana Trogar, Melita Turk, Marta Urbanc, Marjana Zajc, Matej Završnik, Renata Završnik in razredničarka Fanika Reberčnik (nadomešča Marijo Venek).



## 8. č OŠ Mozirje

Abecedni seznam: Stanko Breznik, Mitja Božič, Anton Cajner, Matjaž Filčič, Franc Goltnik, Lovro Goličnik, Jurij Goličnik, Aleš Horvat, Janez Klemše, Blaž Kumer, Branko Orel, Sreten Stanojkovič, Tomaž Tisnikar, Srečko Urtelj, Aleksander Verbuč, Branka Atelšek, Jožica Atelšek, Mateja Bitenc, Petra Erjavec, Branka Gregorc, Vida Hriberšek, Branka Jerovčnik, Viktorija Kolšek, Lilijana Komac, Ivica Kos, Erika Krlatec, Andreja Muteč, Rozika Senica, Jana Škoflek, Tatjana Ugovšek, Petra Zupan in razrednik Zdravko Novak.

## ŠPORT

Velenje — Djakovo 19:17 (10:8)

## Zmaga z mladimi

V drugih vsebinskih rokometnih ligah — za moške in ženske — je na sporedu le še kolo. Igralke Velenja so v predzadnjem kolu v gosteh premagale ekipo Djakovice, resda samo z dvema zadetkoma razlike, vendar pa so v glavni igralke mlade igralke. Glede na to, da so si Velenjčanke že nekaj kol pred koncem zagotovile prvo mesto v ligi in uvrstitve v I. B ligo.

Nove prvakinje so v letošnjem prvenstvu doslej zabeležile kar 20 zmag in le eno srečanje so igrale neodločeno. V zadnjem kolu v soboto, 5. junija, gostuje v Rdeči dvorani tretjevršna ekipa — Lokomotiva iz Vinkovcev.

Tekma se bo začela ob 17. uri. Pričakovati je, da se bo na tej tekmi prav tako zbralo zelo veliko število gledalcev, in da se bodo dekleta potrudila ter dosegla novo zmago in prvenstvo končale brez poraza. Prav tako bo to tudi priložnost vseh gledalcev, ki so prav tako zaslužni za uspeh velenjskih deklet, da jim bodo čestitali za odlične igre v tem prvenstvu in jim zaželeli uspešen naskok na novi cilj: to je uvrstitev v prvo ligo.

Zadetke za Velenjčanke so proti ekipi Djakovice dosegli: Golič 1, Omerović 8, Kotnik 3, Podzavnik 3 in Djordjevič 4.

Zagreb — Šoštanj 27:13 (14:7)

## Hud poraz s prvaki

V predzadnjem kolu so igralci Šoštanja gostovali v Zagrebu in srečanje z novimi prvaki izgubili kar za 14 golov razlike. Glede na to, da so si Šoštanjčani že pred tem kolom zagotovili sedmo mesto, je tudi trener Levstik poslal na igrišče pomlajeno ekipo, ki se je zelo trudila, seveda pa proti novim prvakom niso mogli kaj storiti.

Zadetke za Šoštanj so dosegli: Guček 2, Potušek 3, Stvarnik 1, Vrečar 2, Podgoršek 2, Strigl in Toplak po enega.

V zadnjem kolu se bodo rokometiški Šoštanj sestali v Rdeči dvorani v Titovem Velenju z Rečani. Tekma bo v soboto s pričetkom ob 19. uri.

Elkroj — Steklar 2:3 (2:1)

## Na koncu samo peti

Nogometaši Elkroja na koncu letošnjega prvenstva niso razveselili zvestih navijačev. V zadnjem kolu jih je na domačem igrišču premagal Steklar iz Rogaske Slatine in jih prehitel na prvenstveni lestvici. Še pred nekaj koli so se borili za sam vrh lestvice nato pa popustili in obtičali na skromnem petem mestu. Dejstvo pa je, da so tudi na nedeljskem srečanju igrali precej oslajeni.

V nedeljo sta moštvi v prvem polčasu igrali dokaj enakovredno. Djurič je dvakrat spretno ukani gostujočega vratarja in domačini so vodili že z 2:0.

gostje pa so do odmora zmanjšali njihovo vodstvo. Po odmoru so nogometaši Elkroja napravili nekaj lepih priložnosti za povečanje vodstva, nato pa popustili. Gostje so tako v petih minutah izenačili in povedli, domačini pa nato v 30 minutah niso uspeli vsaj izenačiti, čeprav priložnosti ni manjkalo.

Pred 500 gledalci je sodil Pavlica iz Litije, za Elkroj pa so igrali: Žitek, Maksimović, Zerjav, Tratnik, Zunter, Djurič, Lekše, Radivojevič, Hribernik (Prislan), Zavolovšek, Ermenc. J.P.

Solin — Rudar

3:0 (2:0)

## V nedeljo slovo od druge lige

Igralci Rudarja so v predzadnjem kolu druge lige — zahod gostovali v Solini, kjer so srečanje proti istoimenskemu moštvu izgubili s 3:0. Tokrat je nastopilo povsem mlado moštvo, saj na pot niso odpotovali Rusmir in Narandža zaradi poškodb ter Omladič, ki menda ne bo več igral za Velenjčane. Prvič pa je uradno zaigral Nabernik, igralec, ki je bil do zdaj član mariborskega Železničarja.

Gostje tudi proti Solinčanom niso dosegli zadetka, pa čeprav so imeli tudi tokrat nekaj lepih priložnosti. Samo Kodre, ki je pokazal odlično igro (po besedah trenerja Krivošega najboljšo, odkar igra za Rudar), bi bil lahko kar trikrat premagal domačega vratarja.

V nedeljo se bodo nogometaši Rudarja v tekmi proti Aiku iz Bačke Topole poslovili od nekajletnega drugoligaškega tekmovanja, saj bodo tekmovanje nadaljevali v slovenski ligi. Želja ljubiteljev nogometa je, da bi bilo to slovo z zmago, ki bi bila obenem prva zmaga Rudarja v spomladanskem delu prvenstva.

Ilirija — Šmartno

1:1 (0:0)

## Iztržili točko

Po treh zaporednih porazih so nogometaši Šmartnega minulo nedeljo znova uspeli iztržiti točko v gosteh. V Ljubljani so s tamkajšnje Ilirije igrali neodločeno 1:1 (0:0) in tako še naprej ostajajo na 4. mestu prvenstvene lestvice SNL. Potem, ko se je prvi del igre končal brez pravih priložnosti in brez zadetkov, so domačini po odmoru krenili na vso moč, saj bi jim ugoden izid še prinesel nekaj možnosti za obstanek v republiški ligi.

Podjetnejšo igro so kronali tudi z zadetkom ki so ga dosegli s prostega strela po prekršku pred kazenskim prostorom Šmartnega.

Po tem zadetku so tudi Šmarčani zaigrali nevarneje in z strelom Prašnikarja rezultat izenačili, nato pa nekaj minut pred koncem zamudili še eno lepo priložnost, da bi se iz Ljubljane vrnil s polnim izkupičkom.

Olimpija — Šmartno 25:6 (13:6)

## Visoko izgubile

Igralke Šmartnega so v 20. kolu v slovenski rokometni ligi visoko izgubile v Ljubljani z ekipo Olimpije. Rezultat srečanja je bil 25:16, polčas 13:6.

Gostje so tokrat nastopile brez najboljših igralke Šmerčeve in prikazale v Ljubljani tudi najslabšo igro doslej. V četrtek, ob 18. uri pa se bodo igralke Šmartnega na domačem igrišču pomerile z rokometšicami Titovega Velenja za pokal mladosti. V soboto bo na sporedu redno kolo, v katerem bodo Šmarčanke doma zaigrale proti ekipi Šentjerneja.

Tokrat so zaigrale: D. Tajnšek, J. Tajnšek, Resnik, Ribezel, Trobina, Jud, Ledinek, Bole, Tajnik, Fevžer

Kotalkanje

## Začetni tečaj

Kotalkarsko-drsalni klub »Rudar« iz Titovega Velenja vabi vse otroke od 4. do 6. leta starosti na 20-urni tečaj kotalkanja, ki bo od 8. do 28. junija na kotalkališču. Vpišejo se lahko v ponedeljek, 7. junija med 17. in 19. uro, v prostorih kluba na kotalkališču. Tečajna je 450 dinarjev. Tečaj bomo zaključili s preizkusom spretnosti, najboljši pa se bodo lahko včlanili v klub.



Velenjčani so prikazali zelo dobro igro. Na sliki med srečanjem z Olimpijo.

Sedeča odbojka

## Dobra igra gostitelja

Oktober lani so v TGO Gorenje ustanovili aktiv invalidov. Člani tega aktivna so nadvse prizadevni na vseh področjih. Nekajkrat so se že izkazali z organizacijo razstav, veliko pozornost pa namenjajo tudi športu in rekreaciji članov. Preteklo soboto so v telovadnici osnovne šole Antona Askerca v Titovem Velenju organizirali prvi turnir v sedeči odbojki za republiško prvenstvo in za pokal Zveze za rekreacijo invalidov Slovenije. Turnirja so se udeležili odbojkarji Zveza za usposabljanje invalidne mladine Kamnik, ljubljanske Olimpije, Murske Sobotne, Samorastnik Ravne na Koroškem, in odbojkarji Društva invalidov Titovo Velenje.

Z igro so ugodno presenetili velenjski invalidi, saj so osvojili drugo mesto, z nekaj več zbranosci pa bi bili lahko celo prvi.

Ta uspeh pa je še toliko vrednejši, če vemo, da so se začeli ukvarjati s sedečo odbojko šele po ustanovitvi aktivna v TGO Gorenje. Nekoliko jim je bil resda naklonjen žreb, saj so se uvrstili v skupino, kjer so bili le še tekmovalci Murske Sobotne, v prvi skupini pa favoriti tekmovanja Kamničani, ljubljanci in Ravenčani.

Velenjski odbojkarji so premagali Sobočane šele po treh igrah (4:15, 15:13, 15:7) in so se nato sestali z invalidi Olimpije, zmagovalci prve skupine. Domači odbojkarji so prvi set dobili s 16:14. Druga se začeli zelo slabo, saj so gostje povedli kar z 8:0, vendar so Velenjčani nato izenačili na 8:8, kljub temu pa so ta set izgubili s 15:11, tretjega pa s 15:8. Tako so prvo mesto osvojili igralci Olimpije 2, Titovo Velenje, 3. Samorastnik Ravne, 4. Murska Sobota in 5. ZUIM Kamnik.



V nedejo vsi na kolo, za zdravo telo

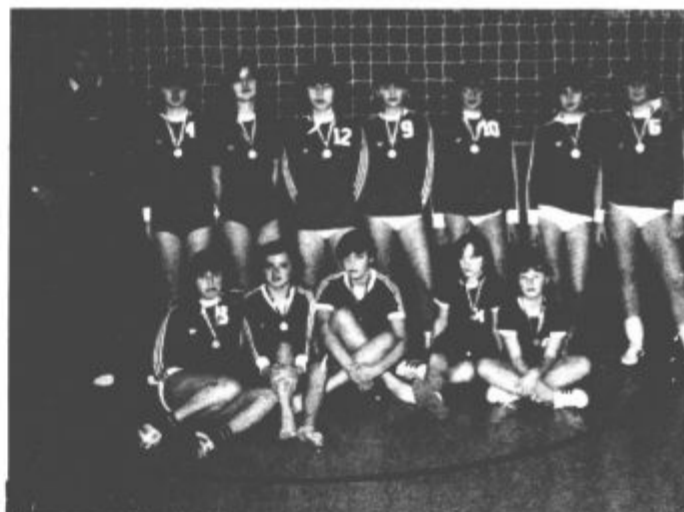


Dolgo v boju za vrh

## Odbojka Pionirke tretje v Sloveniji

Pionirke osnovne šole Karel Destovnik Kajuh iz Šoštanja so letos dosegle največji uspeh na republiškem odbojgarskem tekmovanju. Zasedle so odlično tretje mesto ter tako osvojile bronasto odličje in pokal odbojgarske zveze Slovenije.

Po zmagi na občinskem odbojgarskem prvenstvu so gladko premagale svoje vrstnice z Raven na Koroškem, v četrtfinalu pa pionirke Maribora. V polfinalu so jih premagale odbojkarice Bleda, preteklo soboto pa so se v Ljubljani pomerile za 3. in 4. mesto z pionirkami osnovne šole Vič. S pošteno igro so gladko premagale tudi te nasprotnice in tako zasluzeno zasedle tretje mesto v Sloveniji.



Na sliki stojijo od leve proti desni: trener Menih, Konovšek, Skornšek, Zager, Božičević, Turk, Kompan, Stevančević; sedijo: Čeh, Kogonič, Praznik, Gregorc, Kumer

Zdravstveni center Velenje — Referat za zdravstveno vzgojo

## Nepravilnosti menstruacijskega ciklusa

(Nadaljevanje in konec)

Bolnica pove, da je krvavitev izredno slaba, ali da se kaže nekak izcedek, podoben črni kavi.

Kadar odkrijemo zarastline v maternici pri dekletih, pri katerih ni bil izvršen kak notranji poseg, (kiretaža ali luščenje posteljice po porodu), so posledica vnetja maternične sluznice TBC izvora.

## DISMENOREJA — BOLEČA MENSTRUACIJA

Govorimo o primarni, kadar se pojavlja od prve menstruacije naprej in o sekundarni, ki je nastopila po določenem času nebolečih period in je postala boleča. Obvezen je ginekološki pregled, da se ugotovi ali ne gre za zastoj krvi v maternici iz katere ne more otekat zaradi zaprtega himena ali drugih nepravilnosti v nožnici in maternici. Več je dismenorej v kasnejšem ginekološkem obdobju. Znano je, da so anovulacijske funkcionalne krvavitve neboleče, dočim so boleče ovulacijske-prave menstruacije.

Psihično je važno, da je dekleta osveščeno, da je menstruacija fiziološki proces in ne bolezen in da jo okolica sprejema kot tako. Vendar ni vedno tako in zdravljenje ni usmerjeno samo na psihoterapijo.

Vzroki, ki dovedejo do močnih krčevitih bolečin v maternici so krči maternične miškulature, nastali zaradi progesteronskega delovanja, zlasti prostaglandina, ki se sprošča ob menstruaciji. Nanj lahko delujemo s salicilati (Aspirin).

V klinični sliki je v ospredju bolečina, ki se pojavlja v prvih urah menstruacije. Lahko je krčevita, v obliki valovanja. Pojavlja se za sramno kostjo, izžareva v križ in stegno, včasih pa jo dekleta sploh ne zna opredeliti in jo boli ves spodnji trebuh. Spremlja jo slabost, glavobol, včasih diareja. Ob bolečinah je bleda, slabo izgleda, zaskrbljena, celo nepokretna. V taki situaciji jo nebi bilo primerno siliti k vsakdanjim aktivnostim in izvajati samo psihoterapijo.

Za razliko od krčevite dismenoreje obstoja tudi v obliki navalov krvi, ki se začne z bolečinami nekaj dni pred menzesom. Pojav govori za vnetne procese v predelu notranjega genitala in da sumiti na genitalno TBC, vendar tu bolečine niso tako izrazite in se pojavljajo tudi izven ciklusa. Enostranska bolečina ob menzesu da sumiti na prirojene anomalije spolnih organov.

Anamnestične podatke najprej dajeta obe, mati in hči, ter nato ločeno. Običajno je hči manj zaskrbljena, kot mati. Iz zgodovine bolezni je treba izvedeti, kaj je že dosedaj dobivala, bodisi od matere ali zdravnika. Včasih daje zdravnik premočna sredstva proti bolečinam in ne pomisli, da z običajnim aspirinom najhitreje ublaži težave. Če je dismenoreja spremljana z bruhanjem, dajemo rajši svečke namesto tablet. Povprašati moramo po zaprtju. S pravilno prehrano in rednim odvajanjem lahko med ostalim vplivamo, da ne nastopijo bolečine. Vsekakor pa je pri pacient-

kah z dismenorejo nujen natančen ginekološki pregled, pri katerem se poslužujemo raznih diagnostičnih metod, vključno rentgensko slikanje spolnih organov, da izključimo ev. prirojene nepravilnosti.

Zdravljenje: priporočamo pravilno prehrano, brez močnih začimb. Sredstva, ki preprečujejo zaprtje: sadje, zelenjava, črn kruh, dosti gibanja, šport, vsakodnevna telovadba, zadostni počitek, psihična relaksacija. Pri bolečinah termofor, tople obkladke, če ni menstruacija premočna.

Specifično zdravljenje: bolnici moramo odpraviti bolečino, zato dajemo sredstva proti bolečinam, po potrebi v kombinaciji s sredstvi proti bruhanju in krčem. Bolnice že same posežejo po zdravilih, ki jih dobijo brez recepta. Dobre so razne kombinacije aspirina.

Narkotikov zaradi navade ne dajemo. Pri kombinaciji bolečin z bruhanjem dajemo svečke ali

Torekan tablete na 8 ur in sredstva proti krčem.

Hormonska terapija. Kontracepcijske tablete, ki izključijo ovulacijo. Pri tem je pomembno, da dekleta nima jeternih okvar. V tej starostni dobi ni nevarnosti tromboembolij.

Po treh mesecih terapije se kontrolira uspeh, kjer se vršijo kontrole telesne teže, krvnega pritiska in oceni subjektivno počutje. Sicer pa pred dajanjem kontracepcijskih tablet skušamo odpraviti težave z dajanjem progesterona v drugi polovici ciklusa.

Pri mnogih žensh s porodom dismenoreja preneha, vendar porod naj ne bo mladim dekletom kot priporočilo metode izbora terapije dismenoreje.

## OVULACIJSKA BOLEČINA

Nastane v spodnjem delu trebuha v sredini ciklusa, ko se iz jajčnika sprosti jajčece. Odkloni mo jo lahko z izključitvijo ovulacije, lajšamo z sredstvi proti bolečinami. Običajno pa to sploh

ni potrebno, če razložimo dekletu, za kaj gre.

## PREMENSTRUACIJSKA NAPETOST

Sindrom ali skupina znakov premenstruacijskih motenj, premenstruacijske napetosti ni tako pogosta pri dekletih, kot pri zrelih žensh. Lahko se pojavijo kake 10 dni pred menstruacijo. Dekle občuti nabreklost in bolečino v dojkah, napet trebuh, postane razdražljiva in agresivna in ima glavobole. Tudi konflikti, delikti in suicidalni poskusi so pogostejši v tej dobi. Težave odpravimo s hormoni. Z dajanjem sredstev za odvajanje vode v drugi polovici ciklusa odpravimo napetost v dojkah in napihnjenost trebuha. Pri nevrotskih motnjah izvajamo terapijo s pomirjevali. Te terapije ne priporočamo pri zelo mladih dekletih ker lahko naruši menstruacijski ciklus z zavornim delovanjem preko možgan, hipofize in jajčnikov.

dr. Franc Sadar  
ginekolog



Radovan Timotijević

3

# Desant na Drvar ali skok v prazno

Himmler je organiziral najstrašnejša taborišča smrti, v katerih je v največjih mukah vsak dan umiralo na tisoče ljudi. Do živega ni mogel enemu samemu človeku — Titu.

„Tito je naš sovražnik,“ je Himmler nadaljeval. „Kljub temu bi želel, da imamo v Nemčiji ducat Titov, ki bi bili vodje in ki bi imeli tako odločnost in tako močne živce, da se nikoli ne vdajo celo v primeru, če so povsem obkoljeni. Ta človek nima ničesar, prav ničesar... Vselej je bil obkoljen, toda vselej se je znal prebiti in ni nikoli kapituliral. Mi najbolj vemo, kakšne težave nam povzročajo na jugoslovanskem ozemlju samo zato, ker se vztrajno bori. Upa si bataljon imenovati brigado, mi pa mu takoj gremo na led. Brigada? Kje neki! Togi vojaški možgani takoj začno razmišljati o enoti, ki naj bi imela šest do osem tisoč ljudi. Dejansko pa je brigada tisoč potepinov, združenih v kardelo. Na ta način razbijamo na drobce divizije in korpuse, toda ta človek jih vsakokrat ponovno obnavlja. Kaj takega lahko stori samo zato, ker je nepopustljiv in vztrajen vojak, ker je vztrajen komandant,“ je dejal Himmler.

## HIMMLERJEVA TAJNA AKCIJA

Že naslednjega dne po sestanku pri firerju je obergruppenführer Fegelein telefonično Himmlerju v kabinet v ulici Princa Albrehta št. 8.

„Gospod reichsführer, sinoči smo razpravljali o Jugovzhodu. Firer je o Titu govoril z ostrim tonom in iz njegovih besed je bilo mogoče razbrati, da je treba Tita čimprej odstraniti. Navedel je za to precej razlogov in se je čudil, ker doslej ni bilo v zvezi s tem še nič storjenega...“, je dejal Fegelein.

„Kaj pa je Keitel dejal na to?“ ga je vprašanjem prekinil Himmler.

„Ne on ne drugi niso imeli nobenih pripomb, le sprikimavanjem je feldmaršal izražal svoje soglasje,“ je odgovoril Fegelein. „Dobro, še vnaprej skrbno spremljajte priprave vrhovnega poveljstva,“ mu je naročil Himmler.

Takoj po končanem pogovoru je Himmler ukazal svojemu adjutantu hauptsturmführerju Grotmannu, naj pokliče vodjo glavne uprave za varnost SS-obergruppenführerja Ernsta Kaltenbrunnerja. Glede na to, da je bil v isti stavbi, je ta hitro prisel.

„Za vas imam staro nalogo,“ ga je Himmler nagovoril. „Firer je spet zahteval, da je treba Tita likvidirati!“ mu je sporočil v

običajnem policijskem tonu. „Sicer ni dal pismenega ukaza, toda za nas je to isto. Kaj lahko storite takoj?“ ga je vprašal Himmler.

Kaltenbrunner ni mogel takoj odgovoriti. Vedel je, da morajo gestapo in druge veje njegove močne vohsne službe v Jugoslaviji računati na dobro organizirano obveščevalno službo NOVJ.

„Za tako zadevo so potrebne resne priprave,“ je odgovoril po krajšem razmišljanju. „Vse to bi vključil še brigadenführerja Schellenberga, kajti njegova uprava ima prav takšne ljudi.“

„Prav!“ je odobril Himmler.

„Akcijo bomo vodili samostojno in ne želim, da se kdorkoli vmešava,“ je dejal in pri tem mislil na obveščevalno službo Wehrmachta.

„Na vsak način,“ je dejal Kaltenbrunner. „Sedaj pa poiščite kakega mlajšega oficirja in ga napotite k Hermannu v Zagreb, kjer naj prouči vse, kar je tam zbranega o Titu,“ mu je ukazal Himmler.

Tako je esesovski feldmaršal Himmler spraval v tek svoj vohsno-diverzantski aparat z namenom, da bi bilo ugodno Hitlerjevi želji, vendar mimo feldmaršala Keitla.

Walter Schellenberg je bil vodja uprave VI za vohsnost v tujini, pod njegovim vodstvom pa je bil tudi tako imenovani oddelek „S“ za sabotaže, diverzije in atentate z SS-polkovnikom Otom Skorzenyjem na čelu. Iz Skorzenyjeve esesovske tolpe je izbral kapetana Ruperta Mandla in ga najprej poslal na Dunaj.

Hkrati z odhodom kapetana Mandla pa je Keitlovo vrhovno poveljstvo poslalo v Banjaluko svojega človeka, majorja Benescha. Tudi ta je bil strokovnjak za posebne naloge, vendar iz specialne divizije „Brandenburg“. Našli so ga v Kremisu, kakih 70 kilometrov severozahodno od Dunaja, kjer je že pripravljaval diverzantsko skupino za napad na tovariša Tita in Vrhovni štab.

## NUJNA KONFERENCA NA DUNAJU

Brž ko je general Schellenberg prejel od Kaltenbrunnerja nalogo, je nemudoma krenil v akcijo, da ga ne bi prehitel kak drug oddelek Glavne uprave za varnost. Že nekaj dni kasneje, v četrtek 10. februarja 1944, je iz dunajskega hotela Continental pripeljal službeni avto, ki je zavil čez Mozartov in Brahmsov trg in se nazadnje ustavil pred veliko vojašnico, ki so jo takrat uporabljali v druge namene. Tisto jutro še ni prenehalo

snežiti. Pred prvim vhomom v vojašnico, v ulici Teresianumgasse št. 16, je nato avto že čakal SS — hauptsturmführer Rudolf Schrems, ki je bil v Schellenbergovi upravi odgovoren za obveščevalno službo proti narodnoosvobodilnemu gibanju na območju „Nezavisne države Hrvatske“. Iz avtomobila so izstopili trije oficirji v esesovskih uniformah in Schrems jih je odpeljal v drugo nadstropje. Tam jih je sprejel Schellenbergov načelnik obveščevalnega oddelka za Jugovzhod SS-obersturmbanführer Wilhelm Waneck.

Njegova ura je kazala osem. „Sedite, gospodje oficirji!“ je dejal potem, ko je z vsakim od njih izmenjal kako besedo.

Sedli so za isto mizo. V pisarni so bili Wilhelm Waneck, Rudolf Schrems, ki je nadomeščal svojega načelnika SS-majorja Wilhelma Hetla, načelnika obveščevalnega oddelka za Jugovzhod, in SS- hauptsturmführer Günther Hermann, nemški policijski ataše iz Zagreba, SS-sturnbanführer Hans Helm in Hauptsturmführer Adalbert Kungel, ki so ga imenovali tudi „Pavijan“. Kungel je bil Schellenbergov pooblaščenec za NDR in tako majhen, da mu je miza segala do srede prsi.

Waneck je odprl beležnico in dejal:

„Na to pomembno konferenco sem vas pozval z namenom, da vam sporočim željo našega firerja. Ta je namreč ukazal, da je treba Tita in njegov vrhovni štab uničiti čimprej in na vsak način. Vidite, zato smo se sestali.“

Po teh uvodnih in jasnih besedah, ki niso nikogar presenetile, je dodal:

„Najprej bi želel, da vi, gospodje iz Zagreba, poročate o podatkih, ki jih imate o Titu in vrhovnem štabu, kakšno obveščevalno mrežo ste vzpostavili in da predlagate, kako naj to dosežemo.“

Vsi navzoči so bili torej esesovci iz Himmlerjevega policijskega aparata. Herman in Helm sta bila vidna nosilca boja proti komunizmu na območju, ki je pokrivalo NDH, in sta bila odgovorna neposredno Kaltenbrunnerju, ker sta bila pripadnika gestapa. Mandl je bil sicer esesovec, pripadal pa je diverzantski skupini Ota Skorzenya, zato je Waneck lahko ukazoval le Mandlu in Adalbertu Kunglu.

Najprej se je oglasil prav Kungel:

„Ta zadeva mi ni prav dobro znana in o vrhovnem štabu nimam podatkov. Moji ljudje so usmerjeni na druga obveščevalna vprašanja in odnosu na Paveličev državni aparat,“ je dejal Kungel in se tako omejil. Čeprav

je vztrajno iskal vrhovni štab prek ustaške obveščevalne službe.

## TITO JE DOBRO ZAVAROVAN

V tej skupini nacističnih zločincov je vsak igral na kako svojo karto in je zato ni hotel prehitro razkriti. Esesovski podpolkovnik Günther Hermann je že decembra 1943 ustanovil posebno skupino za zajetje Tita. Vodja te skupine je bil esesovski major Friedrich Herbst, ki je bil zadolžen samo za to nalogo. Herbst je zbral nekaj zaplenjenih Titovih fotografij in precej drugega obveščevalnega gradiva o bivanju Tita in Vrhovnega štaba v Drvarju. Hermann je bil s to zadevo precej na tekočem, vendar na konferenci tega sploh ni omenjal.

Esosovski major Hans Helm je živel v Jugoslaviji že sedem let. Zato je dobro poznal tamkajšnje razmere in ljudi ter je spremljal razvoj narodnoosvobodilnega gibanja že od samega začetka. Prav takrat pa je pripravil skupino svojih agentov, ki jih je nameraval vtihotapati v vrste narodnoosvobodilnega gibanja in KPJ kjer naj izvedli atentate na najvišje voditelje. Vendar je na konferenci tudi Helm vse to zamolčal, pač pa se je pritoževal nad težavami, ki mu jih povzročajo obveščevalna služba NOVJ.

Ko je bil SS-podpolkovnik Hermann že prepričan, da bo vodil Himmlerjevo akcijo, se je nepričakovano oglasil SS-podpolkovnik Waneck in dejal: „Moram vas seznaniti, da je Berlin zaupal izvedbo te akcije SS-hauptsturmführerju Ruppertu Mandlu, zato pričakujem, da mu boste vsi pomagali.“

Hermannu je komaj uspelo prikriti razočaranje, vendar je dejal:

„Dobro je, če veste, gospod obersturmbanführer, da je Tito zelo dobro zavarovan in da ima razvejano obveščevalno mrežo, ki sega tudi v naše vrste. Prosim, če to upoštevate in od mene ne pričakujete kake večje pomoči,“ je dodal.

Hermann se ni lagal, saj je sam čutil udarce naše obveščevalne službe in je pri tem izgubil nekaj svojih dobrih agentov. Čeprav so bile njegove akcije neuspešne, še vedno ni hotel odnehati.

„Zame to ni nič novega,“ se je vmešal Waneck. „Naloga ni lahka in zato sem vas tudi pozval, da jo s skupnimi močmi izpeljemo prek hauptsturmführerja Mandla.“

Nato so se razšli. Ko so bili zunaj, je Herman jezno dejal Helmu: (Dalje prihodnjič)

Jezikovno razsodišče (73)

## Birokratska slovenščina

Delegati se na splošno pritožujejo, da dobivajo preveč gradiva, da so besedila večinoma zelo zapletena, jezikovno pogosto nesposobna ali celo zmrčvarena.

Ena od slovenskih občinskih skupščin je na primer razposlala kratko besedilo, v katerem se kar naprej ponavlja izraz **pristopiti** v izrecno nepotrebnih in neslovenskih zvezah:

»Na podlagi teh odlokov so dolžni vsi nosilci planiranih pregledat izvajanja planskih nalog v 1981 oz. 1982 letu in **pristopiti** k spreminjanju planov... Zaradi tega smo že v resoluciji za 1982 leto **pristopili** k krčenju programov posameznih dejavnosti... Zato bodo morali vsi nosilci planiranja, ki bodo spreminjali svoje plane, sprejeti svoj sklep o **pristopu** k spreminjanju plana... Ker je aktivnost koncentrirana predvsem na pomladanske tri mesece, je nujno čimhitreje **pristopiti** k delu.«

Namesto z birokratsko rabo glagola **pristopiti** k bi isto lahko smiselno povedali bolj domače bodisi z drugimi glagoli (**lotiti se, začeti**) ali tudi z drugače oblikovanimi stavki, pri tem pa kajpak odpravili tudi druge jezikovne slabosti in pomanjkljivosti, na primer: »Zato smo

že v resoluciji za leto 1982 nekoliko skrčili programe posameznih dejavnosti... sprejeti sklep o spremembi načrta... Ker je dejavnost zgoščena predvsem na pomladanske tri mesece, je treba takoj začeti.«

Ampak če bi odloke pisali razumljivo, bi ne bilo več birokratsko vase zaprtega jezika, ki se dostikrat zdi sam sebi namen in je ljudem tako nerazumljiv, da ni nič čudnega, če stavec po nekaj straneh take slovenščine zbežano postavi vrstice, kakor jih beremo v Obrazložitvi izvršnega sveta Skupščine mesta Ljubljane: »Do letošnjega leta smo območja ljubljanskih občin delili na dva območja z različnimi poprečnimi cenami in sicer: — ureditveno območje mesta Ljubljane... in — vse druge kraje na območju ljubljanskih občin« (delegatsko gradivo SML, št. 35, 3. 3. 1981).

Razsodišče vabi vse, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov:

Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenškega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Kulturni center Ivan Napatnik  
Titovo Velenje

## Prireditve

Jutri, 4. junija, ob 19.30, bo v domu kulture v Titovem Velenju koncert Mešanega pevskega zbora Gimnazije THEODOR HEUSS IZ ES-SLINGENA, ki ga vodi Klaus Wolf in Dekliškega pevskega zbora GIMNAZIJE VELENJE, ki ga vodi Danica Pirečnik.

V razstavnem prostoru Kulturnega centra »Ivan Napatnik« Velenje je samo še do torka, 8. junija, odprta razstava grafičnih listov akademskega slikarja Petra Krivca.

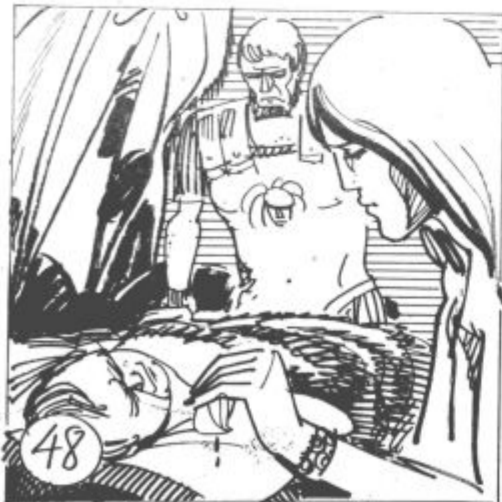
Na velenjskem gradu so odprte stalne muzejske in galerijske zbirke: Afrika zbirka prof. Františka Foita, Muzej delavskega gibanja in NOB, Galerijski zbirki »Od impresionizma do danes« in Perkova galerija, najdba mastodonta in maketa premogovnika.

V petek, 25. junija, ob 19., bodo na velenjskem gradu odprli nov muzej slovenskih premogovnikov.

Na Graški gori in v Topolšici sta odprti spominski sobi.

MARJAN BREGAR

# ILIR SE VRAČA



48. Karta, ki jo je izigrala Anesta, je bila vsekakor edina. Castniki ta hip še pripravljani, da jo zmeljejo v prah, so pobesili roke.

»Reši ga, barbarka! Pohiti...« jo je Ursus porinil k ležišču, kjer je ležal Gaj brez diha in skoraj brez utripa...

»O, bog! Samo, da ne bi izdihnil...!« je vila roke Anesta ob njem, mrki oficirji pa so odhajali iz šotora.

Surovi Ursus se je ustopil pred vhomom.

Anesta je skuhalo čaja iz Setrine zeti in močila z njim vojskovodjine ustnice.

»Ken, kje si Ken!« je klicala v mislih svojega ljubega — in ni vedela, da je Ken blizu, še kako blizu...

Prav ta hip so namreč Kenovi možje menili, da je njihov čas napočil. Da so v taborišču tam spodaj Rimljani pospali. Prižgali so bakle in se spustili navzdol, v sam pekel — v Had.

Neslišno so Kenovi možje preplezali steno ob vhomu in skočili na vlažna, peščena tla. Z leve in desne so se zalesketali kapniki in iz črnega rova, ki se je odpiral pred njimi, je hladno zavelo. Plameni bakel so vtrepotali, sence kapnikov so se grozljivo zazibale, skupina pa se je podala na pot po rovu, ki se je vil dlje in dlje.

Hodili so dolgo. Preskakovali so odtrgane skale, se vlekli skozi sluzaste ožine, bredli po podzemskih jezerih, se sklanjali, upogibali, vzpenjali in izogibali vse dotlej, ko jim je topl veter zavel v obraz in se je nad njimi pokazala krpa zvezdnatega neba.

Stali so pod vrtačo, kjer so ujetniki preživljali svojo hladno noč.

Ugasnili so plamenice, utihnili. Brez diha so premagovali poslednji vzpon, se slednjič izvili iz naročja zemlje in obležali v vlažni travi.

# Prva jugoslovanska hrana za dojenčke

Pred kratkim, natančneje 14. maja, so v Fructalu prvič pognali stroje, ki izdelujejo novo hrano za dojenčke. Imenovali so jo kar Frutek, tako kot sokove v posebni embalaži, ki jih pri nas poznamo že nekaj let.

Industrijsko pripravljena hrana za dojenčke po svetu že zdavnaj ni več novost. Še več. Ponekod, v Združenih državah Amerike, denimo, jo poznajo že več kot petdeset let. Jugoslavija je bila tako ena od redkih držav, kjer te vrste hrane ni bilo mogoče dobiti. Zaradi tega so se nekatere jugoslovanske tovarne za predelavo hrane lotile priprave lastne tehnologije za pripravo te vrste izdelkov.

Ajdovski Fructal je prvi, ki prihaja z njimi na trg. Zaenkrat ponuja šest vrst otroške hrane:

- breskov pire z rižem za dojenčke od tretjega meseca naprej ter
- marelično kašo z medom in
- korenčkov pire za prav toliko stare otroke;
- mlada zelenjava (korenček, blitva, paradižnik) je namenjena otrokom od 4. meseca starosti naprej.
- piščanec z zelenjavo in
- mlada govedina z zelenjavo pa otrokom, starejšim kot pet mesecev.

V Fructalu so se dolgo ukvarjali s pripravo postopka za izdelavo nove hrane, saj je to izdelek, namenjen najbolj občutljivim potrošnikom — otrokom — in mora biti popolnoma naraven ter v skladu s Pravilnikom o minimalnih pogojih higienske neoporečnosti dietetičnih živil. Zato so pri sestavi hrane sodelovale tudi patronažne sestre in skupina zdravnikov-pediatrov.

Tako je nastal Frutek — hrana iz svežega sadja, zelenjave in mesa. Obdelana je samo termično, bolj po domače bi lahko rekli, da je kuhana. Glede na to, da je namenjena dojenčkom v različnih starostih, je tudi dostopna v različnih embalažah. Hrana, namenjena mlajšim otrokom, je fino pasirana in spravljena v kozarček po 80 gramov, medtem ko je hrana za dojenčke, starejše od štirih mesecev, nekoliko bolj grobo pasirana, saj se otrok takrat polagoma že privaja na žvečenje. Poleg tega so obroki za te, že malo bolj odrasle, dojenčke naprodaj v večjih kozarčkih, v katere gre 160 gramov hrane. Hrana je pripravljena tako, da lahko mati porabi pri enem obroku tudi samo polovico kozarčka, ostanek pa shrani do naslednjega obroka. Nova hrana, ki jo povrh vsega priporočajo tudi otroški zdravniki, je prav gotovo pomembna pridobitev za prehrano dojenčkov.



# 26. junija z Zelenim vlakom v Benetke

TTG Celje in uredništvo Našega časa vabita 26. junija 1982 na zanimiv enodnevni izlet z modernim zelenim vlakom v BENETKE!

Zeleni vlak bo odpeljal iz  
Titovega Velenja ob 3.40,  
Pesja ob 3.43  
Šoštanja ob 3.48  
in Šmartnega ob Paki ob 3.55.

V Benetke bomo prispeli ob 11.40 (po italijanskem času) in se z vaporettom — beneškim vodnim tramvajem popeljali po Kanalu Grande do Markovega trga, nato pa si ogledali znameniti del mesta: Mali trg, Veliki trg, Markovo cerkev, dvorišče in zunanost Doževe palače, most vzdihljajev, svinčene ječe, urni stolp in zvonik. Po ogledu mesta bo prosto do odhoda vlaka proti domu ob 19. uri (po italijanskem času). Prihod v Titovo Velenje 27. junija ob 1.00. Na vlaku bomo postregli z zajtrkom in večerjo!

**Cena izleta: 1.380 din, s kuponom iz Našega časa 1.180 din!**

Otroci do 12. leta starosti plačajo 125 din manj!

V ceno je vračunano: prevoz z zelenim vlakom, zajtrk in večerja na vlaku, vožnja z vaporettom, ogled mesta z vodičem, strežba na vlaku ter vodstvo in organizacija izleta.

**Prijave sprejemata:** Nama, TOZD Veleblagovnica Titovo Velenje, Šaleška 21, I. nadstropje (kreditni oddelek), telefon 850-640 in Turistična poslovalnica TTG Celje, Titov trg 1 (železniška postaja) telefon 23-448.

**Kupon za izlet s TTG Celje in Našim časom v Benetke**

Prijavljam se za izlet v Benetke 26. junija 1982

Ime in priimek \_\_\_\_\_

Naslov \_\_\_\_\_

**Kupon je vreden 200 dinarjev**

SOZD **merx** CELJE

# NOVA PRODAJALNA ZA PREDŠOLSKE OTROKE

# MOPIKA

Trg Edvarda  
Kardelja

V TITOVEM VELENJU

OTROŠKO PERILO - KONFEKCIJA - PLETENINE - ODDELEK ZA DOJENČKE - IGRAČE - OTROŠKI VOZIČKI

celje · tozd maloprodaja

## KOLEDAR

Četrtek, 3. junija — Karel  
Petek, 4. junija — Frančišek  
Sobota, 5. junija — Bonifacii  
Nedelja, 6. junija — Zdenka  
Ponedeljek, 7. junija — Robert  
Torek, 8. junija — Medard  
Sreda, 9. junija — Primož

## MALI OGLASI

KUPIM RABLJEN ali nov traktor od 25 do 35 KB. Pismene ponudbe pošljite na upravo Našega časa pod šifro „Traktor“

PRODAM zazidljive gradbene parcele v Parizljah ob Savinji. Naslov: Milica Jezernik, Parizlje 15, 63314 Braslovče.

## OBVESTILO:

Obveščamo vse občane, da popravljamo „Iskra“ akustične aparate v roku garancije. Poleg tega v naši servisni delavnici popravljamo tudi ekrane v tekočem dnevu. Servisna delavnica RTV, Jože Ržek, Štandrova 16, Titovo Velenje.

PRODAM HI—FI stereo radio in zvočnike (2x3,5W) sezomatik, nemški. Naslov v uredništvu. (Cena 9.900,00 din)

ZENSKO za čiščenje prostorov dopoldne ali popoldne sprejme pod ugodnimi pogoji Foto Pajk, Celjska cesta 47 a, Titovo Velenje.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje in garsonjero za eno večje stanovanje. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro „Soglasje“

PRODAM po polovični ceni knjige: Hesc, Kardelj, Bak, Lem, in še mnogo drugih. Pošljem tudi spisek. Goltnik, Gaberke 45, Šoštanj.

PRODAM avto zastava 101 po delih, letnik 1975. Prodajam tudi motor in menjalnik od Fiata — 750. Novakovič, Jenkova 15, Titovo Velenje.

PRODAM kuhinjski zgornji element 2m, delovno mizo 80 cm, hladilnik, pomivalno enojno korito, ter mizo s stoli, dve ležišči z omaro in mizo, vse staro 2 leti. Telefon 851 — 246.

UGODNO PRODAM samo 10 dni rabljen čoln mastral — 18, z motorjem tomos — 4. Informacije po telefonu 850 — 616, popoldne.

TAKOJ ZAPOSIM dve dekleti v gostinstvu. Oglasite se osebno vsak dan, razen toka, od 9. ure dalje. Gostišče „Mlakar“, Vinska gora 21, Titovo Velenje.

PRODAM MOPED APN—4 in 4 komade platišč za spačka. Janko Gorogranc, Nad bazenom, Titovo Velenje, ali Preška 21, Vinska Gora, Titovo Velenje.

GRADBENO PARCELO, komunalno urejeno v Slovenj Gradcu, prodam. Ivan Kresnik, osnovna o.la KDK Šoštanj.

IŠČEM SOBO v Titovem Velenju ali bližnji okolici, s souprabo sanitarij. Naslov v uredništvu.

MLAD PAR išče stanovanje v Titovem Velenju ali okolici. Naslov v uredništvu.

HI—FI STEREO mini componente 2 x 50 W, nove, prodam. Naslov v uredništvu.

PRODAM nove traktorske gume 11 — 2 — 28. Naslov v uredništvu.

NAJMEM garsonjero ali enosobno stanovanje v Titovem Velenju, opremljeno ali neopremljeno. Pismene ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro „Stanovanje.“

## DIJAKI, ŠTUDENTJEI

Priložnost za honorarno delo vodiča po muzejskih in galerijskih zbirkah na velenjskem gradu.

Informacije na tel. 850 314 ali neposredno v muzeju na velenjskem gradu.



VEPLAS VELENJE  
Celjska cesta 35  
63320 TITOVO VELENJE

Po sklepu delavskega sveta DSSS razpisna komisija razpisuje: dela in naloge za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

## 1. VODENJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

## Pogoji:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,
- da ima visoko, višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri s 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih s finančno-računovodskega področja,
- da je moralno in politično neoporečen ter ima ustrezno politično razgledanost, organizacijsko sposobnost in pravičen odnos do samoupravljanja,
- da njegovo dosedanje delo zagotavlja, da bodo doseženi cilji sprejete poslovne politike.

## 2. VODENJE KOMERCIJALE

## Pogoji:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,
- da ima opravljeno zunanjetrgovinsko registracijo,
- da ima visoko, višjo ali srednjo izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri s 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih s komercialnega področja,
- da je moralno in politično neoporečen ter ima ustrezno politično razgledanost, organizacijsko sposobnost in pravičen odnos do samoupravljanja,
- da njegovo dosedanje delo zagotavlja, da bodo doseženi cilji sprejete poslovne politike ob načelu solidarnosti in vzajemnosti.

Izbrana kandidata za razpisane naloge bosta imenovana za dobo 4 let.

Prijave za razpisana dela naj kandidati pošljejo v zaprti kuverti s pripisom „ZA RAZPISNO KOMISIJO“.

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja: prosta dela in naloge:

## 1. TAJNIŠKA OPRAVILA (za določen čas)

## Pogoji:

Srednješolska izobrazba upravno-administrativne ali ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj.

## 2. IZVAJANJE EVIDENC, EVIDENTIRANJE NABAVE (za določen čas)

## Pogoji:

Poklicna administrativna šola ali trgovska šola ter 1 leto delovnih izkušenj.

Komisija za delovna razmerja TOZD GALIP objavlja: prosta dela in naloge:

## 1. NANAŠANJE GELCOATA (1 delavka)

## Pogoji:

PK ali NK delavka ter 1 leto delovnih izkušenj.

## 2. ARMIRANJE, SNEMANJE IZDELKOV, ČIŠČENJE KALUPOV, OBREZOVANJE V MEHKEM (7 delavk)

## Pogoji:

PK ali NK delavka ter 1 leto delovnih izkušenj.

## 3. OBDELAVA ROBOV, SESTAVLJANJE — LEPLJENJE (1 delavec)

## Pogoji:

PK ali NK delavec ter 1 leto delovnih izkušenj.

## 4. OBREZOVANJE V TRDEM, OBDELAVA ROBOV (2 delavki)

## Pogoji:

PK ali NK delavka ter 1 leto delovnih izkušenj.

## 5. VILVANJE PALIC (1 delavec)

## Pogoji:

PK ali NK delavec ter 1 leto delovnih izkušenj.

Komisija za delovna razmerja TOZD INTEGRAL objavlja: prosta dela in naloge:

## 1. GUMIRANJE (2 delavca)

## Pogoji:

KV ključavničar z dve leti delovnih izkušenj.

Za objavljena prosta dela in naloge je določeno poskusno delo po Pravilniku o delovnih razmerjih. Možnosti rešitve eventualnih stanovanjskih problemov ni.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov Veplas Velenje, Celjska cesta, v roku 15 dni od objave. O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v roku 15 dni po preteku roka za sprejemanje prijav.

# SUPERMARKET BLAŽEJ

## PLIBERK — Avstrija, telefon 9943 4235 2194

### Trgovina za najugodnejši nakup!

Avto stereo radio recorder + 2 zvočnika za izvoz a. š. 1225,

AM/FM elektronski clock radio + kasetni recorder za izvoz a. š. 998,

SKIL — kotna brusilka za izvoz a. š. 846,

Vrtalni stroj samo a. š. 699,

Vse ponudbe veljajo do 19. junija 1982

<b>Kava</b> Alvorada —	1 kg a. š. 69,90
<b>Minas</b> nepražena kava —	1 kg a. š. 49,80
<b>Rozine</b>	1 kg a. š. 28,90
<b>Bučno</b> solatno olje —	1 l a. š. 22
<b>Taft</b> trovremenski —	1 dz a. š. 22,90
<b>Cremedas</b> krema —	250 ml a. š. 18,80
<b>Mehčalec</b>	2 l a. š. 9,90
<b>Tus</b> proti mrčesu	a. š. 28,90

Blažej prodaja za dinarje — ugodna menjava!

S tem kuponom dobite pri Blažeju žensko ali moško elektronsko uro za 300 dinarjev!

## KINO

## REDNI KINO VELENJE

Petek, 4. 6. ob 18. in 20. uri: HERBI ZNOVA TEKMUJE — ameriška komedija. V gl. vlogi: Helen Hayes  
Sobota in nedelja, 5., 6. 6., ob 18. in 20. uri: POBESNELI MAKS —

## DEŽURSTVA

## ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENI POSTAJI ŠOŠTANJ

Četrtek, 3. junija — dr. Pirtovšek  
Petek, 4. junija — dr. Menih  
Sobota, 5. junija — dr. Menih  
Nedelja, 6. junija — dr. Menih  
Ponedeljek, 7. junija — dr. Pirtovšek

Torek, 8. junija — dr. Pirtovšek  
Sreda, 9. junija — dr. Lazar

## ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE

Četrtek, 3. junija — dr. Hrašnikova (dnevna), dr. Natkova (nočna)

Petek, 4. junija — dr. Zupančič (dnevni), dr. Lešnikova (nočna)

Sobota, 5. junija — dr. Pustovrh (glavni), dr. Kralj (notranji)

Nedelja, 6. junija — dr. Pustovrh (glavni), dr. Žičkar (notranji)

Ponedeljek, 7. junija — dr. Grošelj (dnevni), dr. Glušič (nočni)

## VETERINARJI V VETERINARSKI POSTAJI ŠOŠTANJ

Od petka 4. junija do četrta 10. junija: ZAGOŽEN, dipl. vet., Velenje, Vrnjačke Banje 7, telefon 852-381

## ZOBOZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU VELENJE

Od 8. do 12. ure v zobni ambulanti Zdravstvenega doma Velenje, sicer v pripravljenosti na domu:

Sobota, 5. junija — dr. Uršič, Šaleška 22, Titovo Velenje, telefon 850-894

Nedelja, 6. junija — dr. Uršič, Šaleška 22, Titovo Velenje, telefon 850-894

angleški akcijski. V gl. vlogi: Mel Gibson

Ponedeljek in torek, 7., 8. 6. ob 18. in 20. uri: ZGODBE ČUVAJA PLAŽE — zahodnonemška komedija. V gl. vlogi: Pia Trayan  
Sreda in Četrtek, 9., 10. 6. ob 18. in 20. uri: DRUŽINSKA ZAROTA — ameriška grozljivka. V gl. vlogi: Karen Black (Hitchcock)

Petek, 11. 6. ob 10. uri: MOŽ DINAMO — hongkonški. V gl. vlogi: Bruce Lee

## DOM KULTURE VELENJE

Ponedeljek, 7. 6. ob 20. uri: DRUŽINSKA ZAROTA — ameriška grozljivka (Hitchcock). V gl. vlogi: Karen Black

Četrtek, 10. 6. ob 20. uri: DESETI BRAT — domači. V gl. vlogi: Radko Polič, Bert Sotler. Režija: Vojko Duletič

## KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 5. 6. ob 19.30: DRAGA MAMI — ameriška drama. V gl. vlogi: Faye Dunaway  
Nedelja, 6. 6. ob 17.30 in 19.30: HERBI ZNOVA TEKMUJE — ameriška komedija. V gl. vlogi: Helen Hayes

Ponedeljek, 7. 6. ob 19.30: POBESNELI MAKS — angleški akcijski. V gl. vlogi: Mel Gibson  
Sreda, 9. 6. ob 19.30: ZGODBE ČUVAJA PLAŽE — zahodnonemška komedija. V gl. vlogi: Pia Trayan

## KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 4. 6. ob 20. uri: DRAGA MAMI — ameriška drama  
Torek, 8. 6. ob 20. uri: POBESNELI MAKS — angleški akcijski

Petek, 11. 6. ob 20. uri: DRUŽINSKA ZAROTA — ameriška grozljivka



KO-TO  
KOTEKS  
TOBUS

## OBVEŠČA

cenjene stranke, da bodo od 1. junija dalje vršili redni odkup kož pri Francu Faletu na Celjski cesti 85 (za gasilskim domom) v Titovem Velenju in ne več pri Kostniku v Šoštanju.

## ZCC TOZD CENTER NEVROPSIHATRIJE VOJNIK REHABILITACIJSKA DELOVNA ENOTA RAVNE PRI ŠOŠTANJU

OBJAVLJA prosta dela in naloge

## KURJENJE CENTRALNE PEČI TER VZDRŽEVANJE STAVB IN OKOLICE za nedoločen čas

## Pogoji:

- kvalifikacija mizarske ali instalacijske smeri je zaželjena, ni pa nujna
- zaželjeno je, da se javijo kandidati iz bližnje okolice, zaradi deljenega delavnika v zimskem času.

Kandidati naj vložijo pisne prijave v 15 dneh po objavi na naslov: Senatorij Ravne pri Šoštanju, kjer lahko dobijo tudi vse dodatne informacije.

Prijavljene kandidate bomo pisno obvestili o izbiri 30 dni po preteku objave.

## ZAHVALA

V cvetočem maju se je tiho poslovila od nas draga mamica

# Hermina Lipar



Iskreno se zahvaljujemo vsem sostanovalcem, sosedom, prijateljem, znancem in vsem sorodnikom, ki so jo pospremili na zadnji poti in nam v teh hudih trenutkih stali ob strani.

Zahvaljujemo se tudi za podarjene vence in cvetje v njeno slovo.

Prisrčna hvala godbi in pevcom za opravljeno pogrebno svečanost.

Vsem iskrena hvala.

Žalujoči: mož Jože, sin Jože in hčerka Hermina.

## ZAHVALA

V cvetu mladosti nas je zapustila ljuba žena in mamica

# Kristina Es

roj. Škodnik



Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot. darovali cvetje in sočustvovali z nami. Posebej se zahvaljujemo DO Gostinstvo Velenje. DO RLV — tozd Klasirnica, godbenikom, pevcom, govornikom, duhovniku za pogrebni obred ter dr. Grošlju za pozornost in nudeno pomoč v najtežjih trenutkih.

Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu obiskali in pospremili k mnogo preranemu počitku.

V globoki žalosti: mož Martin s hčerkama Andrejo in Matejo

## Spominsko obeležje Blažu Arničju

V soboto dopoldne so v Zalesu nad Lučami odkrili spominsko ploščo znanemu slovenskemu skladatelju Blažu Arničju. Dvanajst let je že minilo od skladateljeve smrti in prebivalci Luč so s spominskim obeležjem na njegovi rojstni hiši znova počastili spomin na znanega rojaka. Blaž Arnič je namreč marsikateri navdih pri svojem bogatem ustvarjanju našel prav v lepoti in tišini gozdov in travnikov svojega rojstnega kraja visoko na pobočju Raduhe.

Sobotno slovesnost sta pripravila krajevna skupnost in turistično društvo Luče. Ob skladateljevi rojstni hiši se je zbralo veliko domačinov in prebivalcev iz vse doline, prišli so njegovi sodelavci in prijatelji od vsepovsod, priložnostno slovesnosti pa so se udeležili tudi predstavniki krajevne skupnosti, skupščine občine Mozirje, njenih

družbeno-političnih organizacij in drugi.

Vse izbrane je najprej pozdravil predsednik sveta krajevne skupnosti Luče Martin Pahovnik, o življenju in bogatem ustvarjalnem opusu Blaža Arničja pa je spregovoril akademik profesor Marjan Lipovšek. Še posebej je poudaril, da je ponosen, ker je imel priložnost, da je prvi izvajal najbolj zahtevna dela Blaža Arničja. V imenu kulturnih delavcev celjskega območja je o skladatelju spregovorila Pavla Rovnan, ki je omenila njegovo revolucionarno delo med NOB, ki so mu sledile strahote koncentracijske taborišča.

Kulturni spored so pripravili učenci osnovne šole iz Luč, ki nosi skladateljevo ime, prijeto srečanje v čudovitem okolju Zalesa pa je na koncu žal pokvarilo slabo vreme.



O skladatelju je spregovoril Marjan Lipovšek, prvi izvajalec njegovih zahtevnih del.

### Zavodnje

## 100-letnica šole

Na podružnični šoli v Zavodnjah se v teh dneh nadvse marljivo pripravljajo na proslavo ob 100-letnici šole. Proslavo bodo ob pomoči krajanov in osrednje šole K. D. Kajuh Šoštanj pripravili 13. junija, s pričetkom ob 11. uri. Za to priložnost bodo izvedli tudi

bogat kulturni program. V prostorih šole bodo med drugim pripravili razstavo del krajanov Zavodnjah. Na proslavo tega visokega jubileja šole vabijo tudi vse učitelje in druge delavce, ki so v preteklih letih poučevali oziroma delali na tej šoli.

### Pričetek obravnave proti Janku Mehu

## Novi dokazni predlogi

Na velenjskem sodišču se je pred dnevi pričela obravnava kazenske zadeve zoper obdolženega zasebnega obrtnika Janka Meha iz Podkrajja pri Titovem Velenju. Obdolženec je zatajil davščine in drugih družbenih dajatev v skupni višini 7.028.548 dinarjev. Obtožnica ga bremeni, da se je s posredovanjem napačnih podatkov o dohodku, oziroma s tem, da tega ni prijavil, želel izogniti plačilu davščin, prispevkov za socialno zavarovanje in drugih družbenih dajatev, kar naj bi storil na tri načine. V prvem primeru naj bi v škodo davčne uprave skupščine občine Velenje zatajil za 6.195.086 dinarjev davščin, s tem da ni prijavil dohodka v višini 6.786.000 dinarjev. Maja leta 1980 naj bi po registraciji računa v višini 754.000 dinarjev na ta račun pripisal ničilo in ta znesek v višini 7.540.000 dinarjev mu je obrtno nabavno prodajna zadruga v Slovenj Gradcu tudi izplačala. Drugič naj bi se plačilo 522.446 dinarjev davščin izognil na ta način, da je gostinske usluge za svoje delavce na gradbišču v Pazinu dal izplačati neposredno slovenjgraški zadrugi, iste stroške pa uveljavil tudi v davčni napovedi za leto 1980. Poleg tega pa naj bi se izognil še plačilu prispevkov za tri interesne skupnosti v skupni višini 311.016,70 dinarjev tako, da od 1. januarja 1980 do 1. junija 1981

ni prijavil za skupaj 1.357.917,05 dinarjev osebnih dohodkov svojih delavcev. Janžo Meh je v priporu od novembra lani, obtožba pa je predlagala tudi zaplenitev premoženja, ker naj bi šlo za resnejši primer oškodovanja družbe.

Janko Meh je v zagovoru zavrnil obtožbe in med drugim dejal, da je ničilo na sporhi račun pripisal pred registracijo, ko je videl, da je nanj napisal napačen znesek. V naglici pa naj bi popravil le en izvod. Ko je čez nekaj časa opazil to napako, je o njej ustno obvestil delavca občinske davčne uprave, čeprav to po njegovem mnenju ni bilo nič posebnega. Ta sredstva so mu namreč izplačali kot avans in naj bi jih zato uveljavil v davčni napovedi za prihodnje leto, ko so dela dokončali. Zadevo naj bi uredili pri rednem letnem pregledu njegovih poslovnih knjig, ki ga do takrat še niso opravili. Usluženka davčne uprave je povedala, da so bili na vseh treh izvodih napisani enaki zneski brez pripisane ničle, obdolženec pa je menil, da je napako najverjetneje spregledala, ker sicer opravlja druga dela. Sodil je tudi, da so v slovenjgraški zadrugi pripisali sporno ničilo, da bi uskladjali zneska na obeh straneh računa.

V zvezi z obtožbo o spornem prikazovanju gostinskih uslug je Janko Meh povedal, da jih je kot



Takole so lovili ribe

### Srečanje 82

## Tudi tretjič Škale-Hrastovec

V letošnjem letu so v velenjski občini stekla zabavno športno rekreativna srečanja ekip krajevnih skupnosti in delovnih organizacij z naslovom Veselo, zabavno in enostavno, za vsakega pripravno. Dolej so bila že tri takšna srečanja. Prvega je pripravila komisija za športno in rekreativno dejavnost pri ZTKO Velenje skupaj s komisijo za spremljanje akcije Iščemo najboljšo krajevno skupnost v občini Velenje, organizator drugega je bila skupaj s komisijo krajevna skupnost Konvo, tretjega, prejšnjega nedeljo pa so pripravili v krajevni skupnosti Smartno ob Paki. Točke dobljene na teh srečanjih upoštevajo tudi v programu akcije Iščemo najboljšo krajevno skupnost. Prav zato je skorajda nerazumljivo nezanimanje krajevnih skupnosti za sodelovanje na njih. V prvem srečanju je nastopilo sedem ekip krajevnih skupnosti in delovnih organizacij, v drugem štiri, v nedeljo v Smartnem ob Paki pa le tri, čeprav se jih je prijavilo sedem.

Pred začetkom tekmovanja so precejšnje zanimanje vzbudili tekmovalci iz krajevne skupnosti Gorenje, saj so se na srečanje pripe-

ljali na dveh kolesih. Toda organizator oziroma sodniki jim niso dovolili tekmovali, ker so bili tekmovalci sami mladi, po pravilniku pa morajo biti člani ekip tudi starejši krajanje. Nerazumljiva je neresnost drugih ekip, ki se menda niti toliko niso trudile, da bi vsaj sporočile, da jih ne bo.

Ne glede na to, da so nastopile le tri ekipe — iz krajevnih skupnosti Šoštanj, Škale-Hrastovec in Smartno ob Paki — je bilo srečanje kljub temu nadvse zanimivo, zabavno za gledalce, za tekmovalke pa bolj ali manj enostavno. Spet so se najbolj izkazali krajanje Škal in Hrastovca, saj so bili znova najboljši. Zbrali so 64 točk, šest več kot Šoštanjčani in deset več kot Šmarčani, ki so se na koncu tolažili s tem, da so bili kot gostitelji pač radodarni in so prvi dve mesti prepustili gostoma. Treba pa je zapisati, da so igre zelo dobro pripravili.

Četrto in hkrati zadnje srečanje v tej sezoni bodo pripravili Šoštanjčani. Upamo, da bo na tem tekmovanju, ki bo v soboto, 12. junija s pričetkom ob 18. uri, vendarle več ekip.

### Trim V nedeljo kolesarjenje

Komisija za športno in rekreativno dejavnost pri ZTKO Velenje bo v nedeljo, 6. junija pripravila Trim kolesarjenje. Začetek bo med 8. in 10. uro pred Rdečo dvorano. Kolesarje bo pot vodila mimo Obirca proti Šentilju, od tam nazaj do Starega Velenja mimo jezera čez Konovo in Salek do Rdeče doline.

Organizator vabi ljubitelje koles, da se v čimvečjem številu udeležijo akcije, obenem pa opozarja na previdno vožnjo in upoštevanje vseh prometnih predpisov. Če bo deževalo bo prireditev odpadla, podobno kot prejšnjo soboto.

### Karate Republiški turnir

Zadnje soboto v maju je bil v Rušah tradicionalni republiški turnir v karateju za pokal dneva mladosti. Nastopilo so mladinci do 21. leta starosti, veljal pa je tudi za neuradno prvenstvo Slovenije.

V kateh — ekipno so zmagale mladinke Ruš pred Ravnami in Titovim Velenjem. Pri mladincih so imeli največ uspeha karateisti druge ekipe Ruš, drugi so bili člani prve ekipe Ruš, tretje mesto pa so se uvrstili predstavniki prve ekipe Ravn. V borbah, prav tako ekipno, so premočno zmagali mladinci Titovega Velenja pred Rušami in ekipo Ravn.

deli nič, razliko pa bi po njegovem mnenju zagotovo odkrili pri pregledu poslovanja. Usluženka, ki je registrirala sporni račun je zavrnila, da je na njem bil zapisan znesek brez pripisane ničle. Povedala je tudi, da tako popravljene računa zagotovo ne bi registrirala. Delavki slovenjgraške zadruge se nista spomnili, da bi na računu bila rdeča ničla, izplačali pa so ga, ker je bil pravilno registriran, vsota na njem pa spričo opravljenih del normalna. Rdeči ničli na računu se je čudil tudi obdolženec in pojasnil, da jo je pripisal s pisalnim strojem. V obravnavi je sodeloval tudi izvedenec finančne stroke, ki pa bo zaradi novih dokaznih predlogov svoje mnenje dopolnil. Senat je ramreč sprejel več dokaznih predlogov obtožbe in obrambe, zavrnil pa pobudo zagovornika, naj bi pridobili novo grafološko mnenje, ki bi pojasnilo, ali sta pisavi na obeh straneh spornega računa enaki in zakaj rdeča ničla na tem računu. Obramba je tudi predlagala, naj bi Janku Mehu ukinili pripor, kar je utemeljevala s podatkom, da obdolženec ni več nemški državljan (poprej je bil tudi državljan ZRN) in z mnenjem, da verjetno ne gre za tako hude kršitve, kot jih navaja obtožnica. Z ukinitvijo pripora pa naj bi mu omogočili tudi opraviti poslovne zadeve v zvezi s plačilom obveznosti in terjatev.

O predlogu za ukinitev pripora bo odločal senat celjskega sodišča, obravnavo v Titovem Velenju pa bodo nadaljevali 23. junija.

### Ples pomladi 82

## Nad 150 plesalcev

Ena izmed dejavnosti velenjskega plesnega kluba je tudi organizacija vsakoletnega »Plesa pomladi«. Letošnjega so pripravili preteklo soboto v telovadnici osnovne šole Karel Destovnik-Kajuh v Šoštanju.

Nastopilo je kar 77 plesnih parov z osnovnih šol v občini in tisti stari oziroma gledalci, ki so prišli v soboto v telovadnico te šolske osnovne šole, so preživeli lep popoldan. Prireditev pa ni bila namenjena zgolj gledalcem, ampak tudi sodnikom, ki so vse nastopajoče seveda ocenjevali. Plesni pari so bili razdeljeni v tri skupine. V prvi skupini so bili učenci od 2. do 4. razreda osnovnih šol. Ti so imeli na programu angleški valček, ča-ča, in jive, v drugi skupini so za najboljši plesni par v občini tekmovali učenci od 5. do 7. razredov. Poleg plesov iz prve skupine so morali zaplesati še quick step, v tretji skupini pa so tekmovali plesni pari, ki so jih sestavljali učenci osmih razredov osnovnih šol. Poleg prej navedenih plesov so morali zaplesati še polko.

Učenci od 2. do 7. razreda so se vseskozi izpolnjevali v športnem plesu v plesnih sekcijah, ki jih je plesni klub

organiziral v okviru svobodnih dejavnosti, učenci osmih razredov pa so obiskovali tečaj družabnega plesa. Se preden bomo zapisali zmagovalce, je treba vsekakor omeniti, da je ta prireditev pokazala, da se za to športno družabno zvrst zanimajo predvsem deklice, saj je bilo mešanih parov zelo malo, v glavnem le v tretji skupini. Poleg mladih tekmovalcev pa so se gledalcev predstavili tudi revijski skupini plesnega kluba GIB in KAOS s športnimi plesi.

Rezultati: 1. skupina: 1. Ksenija Ostrovršnik—Petra Jakelj, oš V. Vlahoviča, 2. Darja Mohorko—Alenka Železnik — oš bratov Mravljakov, 3. Suzana Lugar—Meta Očepek (oš bratov Mravljakov); 2. skupina: 1. Darinka Kompan—Polonca Terbovšek (K. D. Kajuh), 2. Janja Marhat—Ivanka Marhat (V. Vlahoviča), 3. Melita Stropnik—Janja Kunej (B. Roeck).

3. skupina: 1. Niko Sušec—Jana Vrabčič (G. Šilih), 2. Miran Čerenak—Natalija Lukanc (M. P. Toledo), 3. Igor Kugončič—Tanja Kotnik (G. Šilih).



Predstavilo se je več kot 150 mladih plesalk in plesalcev

## Planinstvo

Komisija za planinstvo pri ZTKO Mozirje in planinsko društvo Solčava bosta v nedeljo pripravila vsakoletni pohod v Matkov Škaf. Sneženi stožec, ta edinstvena naravna posebnost, meri letos v višino »le« 18 metrov. Udeleženci se bodo zbrali pri gostišču sester

Logar v nedeljo, 6. junija, ob 8. uri, skupni odhod od lovske kočice v Matkov kotu pa je predviden za pol desetih ur. Po končanem pohodu pripravljajo pri lovski koči planinsko rajanje.

### Plavanje

## Dober nastop Velenjčanov

Velenjski plavalci so minulo soboto in nedeljo sodelovali v Krškem na plavalnem mitingu, v počastitev dneva mladosti in 90. letnice rojstva tovariša Tita. Sodelovalo je preko 530 tekmovalcev iz 17 klubov.

Pri mlajših pionirih je Katja Mijoč osvojila 1. mesto na 100 m kravl s časom 1:24,21 in drugo mesto na 50 m delfin z rezultatom 0:44,0. Vesna Šikman je bila četrta na 100 m hrbtno 1:51,0. V kategoriji starejših pionirjev je Tadej Vunderl osvojil 3. mesto na

100 m hrbtno z rezultatom 1:17,31 in četrto mesto na 100 m prsno z rezultatom 1:24,0.

V članski konkurenci so osvojili kar štiri prva mesta. Najuspešnejši je bil Dušan Vejnovič z zmago na 100 m delfin (1:05,80) in 100 m hrbtno (1:09,91). Doro Vejnovič je zmagal na 100 m prsno (1:23,0). Natalija Szabo je zmagala na 50 m kravl z rezultatom 0:29,56, na 100 m hrbtno (1:21,1.) pa je bila tretja.

A. O.

### Trg Edvarda Kardelja

## Nova prodajalna

V ponedeljek so v novi soseski Edvarda Kardelja v Titovem Velenju predali namenu novo prodajalno Mojca v kateri bodo nudili širok izbor tekstilnih izdelkov, otroškega perila, pletenin, otroške konfekcije in galanterije, igral in ostalih dopolnjujočih izdelkov za otroka. Prodajalna ima 63 kvadratnih metrov površin ter 42 kvadratnih metrov skladiščnih prostorov, delavci tozda Maloprodaja celjske Kitanine, pa so vložili vanjo kar 3.915.000 din. Dokler soseska ne bo dograjena

bo nova prodajalna poslovala samo v popoldanskem času od 12. do 19. ure, kasneje pa bodo organizirali prodajalni čas v dveh izmenah.

Prva se je v novi prodajalni ustavila Felida Husanovič iz Titovega Velenja. Ulica Petra Stanteta, zaposlena v Tovarni usnja v Šoštanju. Delavci Kitanine so ji poklonili vrednostni bon v višini 1.000 dinarjev. Zanj je prva nakupovalka v trgovini Mojca takoj kupila svojemu otroku kolo.



Nekaj časa bo odprta le popoldne